

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Vienybė is the oldest Lithuanian newspaper, established in 1886 by J. J. Paukstis. Published weekly at 412 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y. Juozas Tysliava, Editor and Publisher. Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879. Subscription rates: United States and possessions \$4.00 a year, Canada \$4.50, other countries \$5.00. Advertising rates on application. Telephone: Evergreen 4-0862.

New York Public Library
470 Fifth Ave.
4th Floor

LXII METAI 4 N

BROOKLYN, NEW YORK PENKTADIENIS, 1948 M. SAUSIO 23 D.

KAINA 10 CENTŲ

DABAR

Vienybės koncertas
Apie naują Sarajevą
Ištaigos progresas
Toka jų "politika"

JUOZAS TYSLAVA

Tęsi vienybės koncerto, kuris, kaip žinia, bus pasirodys ir Webster salėje, New York, netiko savante ir kieno ugnies.

Apie pačią koncerto programą nėra ko daugiau rašyti. Ji bus tobula, graži ir įdomi.

Pavyzdžiui, apie Alice Stephens Steponavičienės dainininkės, kurios ta nepaprastai dainų ir muzikos programą atsisveža iš Chicago, dienraštis Chicago Herald American taip sako:

"The Alice Stephens Group sings well. Its approach to choral singing is disciplined and wholehearted."

Be to, Vienybės koncerte dainuos baritonas Algirdas Bražys.

Metiniai Vienybės koncertai visada būna įdomūs tiek savo programomis, tiek savo publika. Taip, tai metinė laikraščio šventė, kuri, kaip žinia, su plaikia ne tik Didžiojo New Yorko ir jo apylinkių, bet ir tolimųjų miestų bei kolonijų lietuviai.

Siemet, kaip dar niekad, Vienybės koncerte bus daug žymių svečių — atvykusių net iš Europos.

Taigi, pasimatysime sekmdienį, vasario 1 d., Webster salėje, New Yorke.

Amerika privalo rūpintis Europos atstatymu.

Gerai. Tik kyla klausimas, ar Marshallo planas nebus tuo, kuo savo laiką yra buvęs Lend Lease.

Atsimenate, ką yra sakęs velionis Rooseveltas? — Atsimenate garsų Churchilo posakį? —

"Duokite Lend Lease, o Europa, be mūsų kareivių, laimės karą."

"Duokite mums frankus, o darba mes patys atlikime."

Vėliau, kaip žinote, Amerikai reikėjo duoti ne tik frankus, bet ir pačius meisterius.

Kalbant apie naują Sarajevą...

Bulgarijos diktatorius Dimitrov, kalbėdamas Buchareste, pareiškė:

"Mes bendroms įėjoms kovosime prieš bet kurios užsienio valstybės intervenciją Balkanų pusiasalyje."

Vadinas, Balkanų federacija ar konfederacija, kurios reikalais Dimitrov buvo nuvažiavęs į Rumuniją, drauge su Sovietų Rusija, ruošiasi karui prieš vakarų demokratijas.

Štai kas darosi Balkanuose, kurie politiniame žodyne vadinami "parako bakca".

Philadelphiajose yra mums draugiška bankinė įstaiga, vadinama Liberty Federal Savings and Loan Association.

Tai ta pati "Pirmoji Lietuvių Paskolos Bendrovė", kuri, jos vedėjo adv. K. S. Čeledino pastangomis, vėliau gavo federalines apdraudas teises.

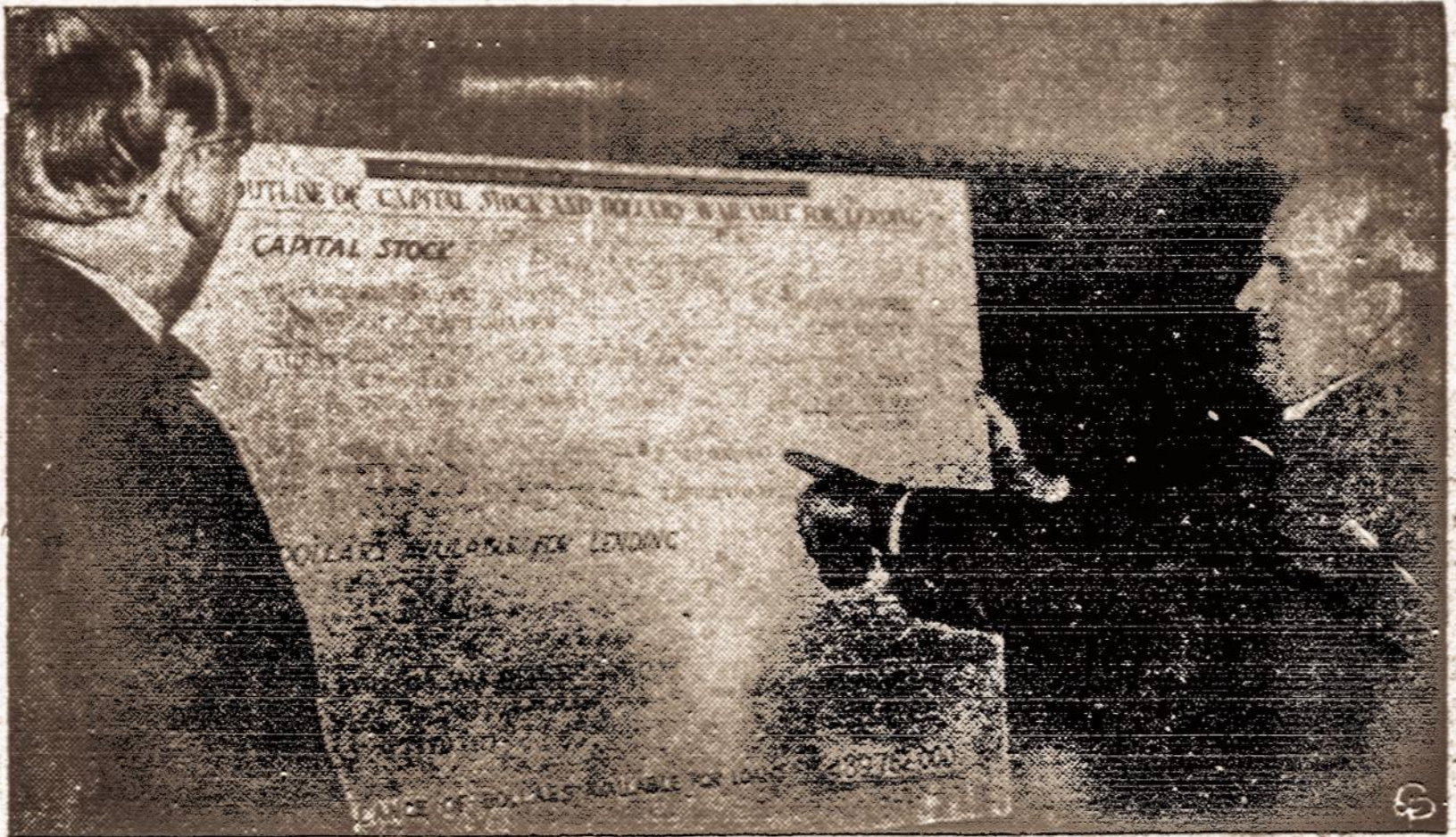
Išikūrusi 1901 metais, ši įstaiga savo izde neturėjo nė tūkstančio dolerių.

Na, o dabar?

Dabar Liberty Federal Savings and Loan Association, kaip 1947 m. apyskaita rodo, turi \$5.237.414.62.

Praeitame Vienybės numeryje buvo paskelbta apie naują Iškūrusią, D. T. Mitchell Mačlu, laičio vadovaujamą organizaciją, ją lietuviams tremtiniams padėti.

Ryštum su tuo, vienas mūsų bendradarbis (iš Bostono) klausia, ar ji, ta organizacija, "su-

John J. McCloy (dešinėje) Tarptautinio Banko pirmininkas, kalbasi su senatorium Vandenbergu dėl Europos atstatymo programos. Sienoj matyti bendras atstatymo planas

BARUCHO PATARIMAI AMERIKAI

Bernard Baruch, "neoficialus Amerikos prezidentų patarėjas", šiomis dienomis kalbėjo Senato Užsienio Reikalų Komiteto posėdyje ir ten aiškino visus tuos dalykus, kurie glaudžiai susiję su aktualiomis problemomis, ypač su Marshallo planu, kova su infliacija ir t.t.

Tarp kita ko, Baruch pareiškė, kad nuo Marshallo plano priėmimo priklausys ne tik Europos, bet ir viso pasaulio likimas. Bet, anot jo, Marshallo planas privalo būti nedalijamas bendros Amerikos užsienio ir vidaus programos dalimi.

Baruch mano, kad Europos valstybės turėtų sudaryti politinę, ekonominę ir savisaugos sąjungą, kurioje galėtų priklausyti kiekviena tuo susidomėjusi tauta.

Toliau Baruchas pareiškė, kad jo įsitikinimu, Amerika turėtų būti pasirodusi "su ginklu rankoje" ginti kiekvieną Europos valstybę, kuri tik būtų užpulita ir, bendrai, taptų agresijos auka. Girdi, panašiam žygiui turėtų būti pasirodusios visos kitos valstybės.

Baigdamas kalbėti apie tarptautinius reikalus, Baruchas, be to, pridūrė, kad ekonominis Europos gyvenimas, ypač jos

Rooseveltienė sako — sovietai pavojingi

Eleonora Rooseveltienė spaudos atstovams pareiškė, kad Amerika, santykiuodama su Sovietų Rusija, privalo naudoti ne tik taktą, bet ir jėgą. "Nėra abejonės, kad rusai pavojingi", — pareiškė Rooseveltienė. Anot jos, sovietai bandysią, jeigu tik jie pajėgs, valdyti pasaulį. Todėl, girdi, "mes, kaip senesni, privalome būti gudresni ir neleisti jiems to daryti."

Neseniai Rooseveltienė grįžo iš Genevos, kur ji dalyvavo Žmogaus Teisių Komisijos konferencijoje.

IR DULLES UŽ MARSHALLO PLANĄ

John Foster Dulles, žymiausias republikonų užsienio reikalų patarėjas, šiomis dienomis pareiškė, kad jeigu komunistams pasisektų įsigaleti Europoje, tai Jungtinėms Valstybėms ginklavimuisi tektų išiešioti tiek daug milijonų, jog Marshallo planas, palyginti, atrodytų, kaip "riešutų maišelis."

Toliau Dulles pareiškė, kad jeigu Amerika nebūtų pasiskubinusi Europai ir pagalbai, tai šandien Sovietų Rusija jau būtų buvusi neginčijama visos Europos valdovė.

Baigdamas, Dulles pareiškė, kad šiuo metu svarbiausias sovietų tikslas suskaldyti Europos valstybes taip, kad jos bendroms įėjoms negalėtų atsistatyti normaliam gyvenimui. Negalėdamos atsigausti, toliau Dulles sako, Europos valstybės, viena po kitos, atsidurs sovietų kontrolėje.

Štai kodėl, anot Dulles, JAV Kongresas privalo, neatidėliodamas, priimti Marshallo planą Europai gelbėti.

AMERIKOS MARINAI MALTOŠ SALOJE

Amerikos marinų dalinys, virš 1000 vyrų, atvyko į Maltos salą, Viduržemio jūroje. Be dviejų laivų, atgabenusių mari-nus, į Maltos vandenį atplaukė du Amerikos minosvaldžiai.

DVIRAIČIŲ TROKŠTA

Pasirodo, Amerikoje yra dar labai daug žmonių, kurie važinėja ne automobiliais, bet dviračiais. Praeitais metais Amerikoje buvo pagaminta du milijonai dviračių, bet toli gražu jų neužteko rinkos reikavimams.

EISENHOWERIO GIMINAITIS DP STOVYKLOJE, DANIOJE

Olandų spauda rašo, kad vienoje tremtinių stovykloje, Danijoje, gyvena Francis Eisenhower, tolimas gen. Eisenhowerio giminaitis, kilęs iš Rumunijos.

NORI ATSIIMTI

Iš Nankino pranešama, kad ten šiomis dienomis įvykusios didėjęs demonstracijos, kuriose buvo reikalaujama grąžinti Hong Kong kinams. Hong Kong, kurį karui pasibaigus, britai vėl okupavo, sakoma, formaliai Čen Kai Seko valdžia reikalaujanti grąžinti Kinijai.

KARALIUS I AMERIKA

Belgijos karalius Leopoldas III, kuriam dar vis neleidžiama grįžti užimti sosto, atvyksta į Kubą atostogoms. Kurį laiką pabuvs Havanoje, Leopoldas ruošiasi aplankyti Jungtines Amerikos Valstybes.

KAIP RAUDONIEJI RUOŠIASI PASAULĮ UŽVALDYTI?

(Mūsų specialaus korespondento Paryžiuje)

Viso pasaulio komunistai tikiūbina į visas šalis, kad jie didžiausi taikos avinėjai ir trokšta tik... ramybės. Išties raudonieji visais būdais ruošiasi užvaldyti pasaulį. Žinoma, labiausiai to siekia ir trokšta raudonieji Maskva ir jos planus bevykdydami viso pasaulio raudonieji tetarnauja tik jos siekimams ir tikslams.

Neseniai Paryžiuje buvo sugautas vienas sovietų generalas Chaparidze, pradėjo pasivadinę Gulšvili, kuris žurnalistams papasakojo apie Maskvos planus pasaulį užvaldyti. Žinoma, sunku šiandien žinoti, ar tas Chaparidze tikrai yra pabėgęs iš bolševikinių repelių ir nuoširdžiai atskleidžia Maskvos kėlus ir rusų generalinio štabo planus, ar tik yra gudrus šnipas ir apsimetėlis, pasiūstas Sov. Sąjungos žvalgybos paskleisti "mėgias" ir kelti tautos nerimą. Visais atvejais, jo "pasąskos" idomios pasakausyti.

Pats Chaparidze giriasi buvęs Austrijoje aukštas rusų žvalgybos pareigūnas ir, nepa-kečdamas daugiau sovietinės sistemos, pabėgęs. Jis tad ir pasakojo, kad rusai jau šiuo metu baigia paruošti ir suorganizuoti 120 kovos divizijų.

Be to, dar bus prirengtos 30 divizijų, kurių dviguba sudėtis ir ypatingas apginklavimas toli praneša normalių 30-ties divizijų jėgas. Taigi rusai skaičiuojasi turėsia apie 1,800,000 vyrų armiją.

Jau šiuo metu 120 divizijų sugrupuota į 6 armijas. Šis sugrupavimas parodo, iš kurių puošų, būtent, rusų generalinis štabas laukia būsimų puolimų: Šiaurinė Armija, vadovaujama Vorosilovo, grupuojama apie Leningradą, Vakarinė Armija, vadovaujama maršalo Konstantin Rokossovski, grupuojama apie Minską, Pietinė Armija, vadovaujama maršalo Žukovo, grupuojama ties Odesa. Kaukazo Armija, vadovaujama maršalo Ivan Bagramjam, turi centrą, Tiflise. Turkestan Armija, pa-

tikėta Timošenkai, bazuojasi Taškente ir Frunzėje. Toliau, Rytų Armija, vedama maršalo Rodion Malinovski, grupuojasi ties Čita ir Vladivostoku. Šios armijos 1 milijonas kareivių yra nuolatiniai ir nepakeičiami "likiniai", 800,000 vyrų keičiami naujokais. Šios šešios armijos tiek savo administracija, tiek vadovybe ir net viduje drausme yra visiškai automatizkos.

Taip pat įvedamos reformos ta prasme, kad eventualu atveju jos galėtų tvarkytis viena nuo kitos atskirai ir nepriklausomai. Pvz.: generalinis štabas numatė, kad eventualu atveju gali būti nuleisti krašto viduje didesni desantai, tad kovoje šiuo staigiu metu palestosios armijos ir tvarkos, ir komanduoja visai nepriklausomai nuo kitų armijų. Jos taip pat užbėgus už akių tokių operacijų metu — galimėms plitinio karo prasiveržimams.

Atominės bombos problema? Šiuo klausimu rusai labai užsiėmę. Anot generolo Chaparidze, rusų generaliniui štabui yra žinomos pakystos atominės bombos konstruktuoti, tik dar nėra viskas priruošta ją galutinai "subudavoti." Jau veikia šiuo metu 3 didžiuliai industrijos centrai, kurie rūpinasi tokios bombos pagaminimu. Tie centrai yra Rytų Sibire ir 12-18 mėnesių metu išleis pirmosios rusiškos atominės bombos serijas.

Taktinės atominės bombos reikšmės rusai neperdeda — jie mano, kad tuo metu, kai jie lygiai turės tiek daug ir tiek galingų atominių bombų, kaip amerikoni, tai tuomet jos reikšmė bus lygi nuliui — kai nieko nereiškia didžiausios dujinės karo paslaptis — iljame pasauliniame kare.

Užtat ne atominė bomba yra rūpestis N. I. Atominės bombos jau pats pasirengimas, rusų nuomone, atbaids amerikonus nuo atominio karo. Pagaliau, jau dabar rusų industrijai yra tiek išskaidyta, kad lemiančiai neprisdės, prie jos sunaikinimo ir pačios atominės bombos panaudojimas. Bet dar rūpestis yra nafta. Rusai skaičiuojasi, kad jiems išgesno karo atveju gali pritrūkti naftos. Jau dabar šiai spragai užkims, ti, jie kombinuoja savo naftos išteklius denaturizuoti ir krauti atsargas. Pastarajam tikslui atslekti, jie stato milžinišką metalinių vamzdžių tinklą iš Ilegal Kaspijos jūros kranto, ku-

(Nukelta 17 pusl.)

Užtat ne atominė bomba yra rūpestis N. I. Atominės bombos jau pats pasirengimas, rusų nuomone, atbaids amerikonus nuo atominio karo. Pagaliau, jau dabar rusų industrijai yra tiek išskaidyta, kad lemiančiai neprisdės, prie jos sunaikinimo ir pačios atominės bombos panaudojimas. Bet dar rūpestis yra nafta. Rusai skaičiuojasi, kad jiems išgesno karo atveju gali pritrūkti naftos. Jau dabar šiai spragai užkims, ti, jie kombinuoja savo naftos išteklius denaturizuoti ir krauti atsargas. Pastarajam tikslui atslekti, jie stato milžinišką metalinių vamzdžių tinklą iš Ilegal Kaspijos jūros kranto, ku-

(Nukelta 17 pusl.)

IVAIRIOS ŽINIOS IŠ VISUR

— Kanadoje vėl grąžinta karių kontrolė mėsai ir sviestui. Ši. Jiems atrodo, taip pat nebus duotos JAV vizos.

— Vengrijos raudonųjų valdžia uždraudė demonstruoti tas JAV filmas, kuriuose vaidina Hollywoodo artistai, Hudiję Washingtono prieš Hollywoodo komunistų rašytojus.

— Royal armijos sekretorius, pareiškė, jog nuo balandžio 1 d. sovietams toliau nebeleis imti vokiečių mašinų iš britų ir amerikiečių zonų Vokietijoje.

— Teismo sprendimu suaudyta Olandijos žydė Ana Van Dijk. Ji glaudžiai bendradarbiavusi su nacliais karo metu. Nors pati žydė, bet ji nacliams tarnavo išduodama Olandijos žydus.

— 23 pabaltiečiai, kurie Jungtines Amerikos Valstybes buvo atvykę per Atlantą paprastu laivėlu, negavę JAV vizų, išvyko apsigyventi į Kanadą. Šiuo metu Ellis Island saloje dar yra 33 estai ir latviai, pana-

šiu būdu atvykę, kaip ir pirmieji. Jiems atrodo, taip pat nebus duotos JAV vizos.

— Vengrijos raudonųjų valdžia uždraudė demonstruoti tas JAV filmas, kuriuose vaidina Hollywoodo artistai, Hudiję Washingtono prieš Hollywoodo komunistų rašytojus.

— Royal armijos sekretorius, pareiškė, jog nuo balandžio 1 d. sovietams toliau nebeleis imti vokiečių mašinų iš britų ir amerikiečių zonų Vokietijoje.

— Teismo sprendimu suaudyta Olandijos žydė Ana Van Dijk. Ji glaudžiai bendradarbiavusi su nacliais karo metu. Nors pati žydė, bet ji nacliams tarnavo išduodama Olandijos žydus.

— 23 pabaltiečiai, kurie Jungtines Amerikos Valstybes buvo atvykę per Atlantą paprastu laivėlu, negavę JAV vizų, išvyko apsigyventi į Kanadą. Šiuo metu Ellis Island saloje dar yra 33 estai ir latviai, pana-

Brazilijos prezidentas Enrico Gaspar Dutra pasirašo aktą, kuriuo pašalinami iš valdiškų vietų visi komunistai.

Ginkluoti arabai sunkvežimiais vyksta į Jeruzalę, kur šiuo metu eina kruvinos kovos su žydais. Iš Kairo pranešama, kad arabų valstybės pasirodusios okupuoti Palestina.

Amerikos Lietuvių Savaitė

MINĖJO SLA 60 METŲ JUBILIEJŲ

BINGHAMTON, N. Y. — Lietuvių salėje iškilmingai paminėta SLA 60 metų sukaktis. SLA 60 kuopa buvo suruošusi koncertą ir šokius. Programoje buvo kalba, dainų ir pan.

Programo vedėjas buvo Adolfas Bučinskas. Trumpas kalbas pasakė J. M. Bučinskas, A. Lėpa ir P. B. Balčikonis. Padeklavo Aldona Balčytė, kuri publikai labai patiko. Pasirodė tenoras Aleksas Vasiliauskas, kurį publika sutiko maloniai. Jis dainavo: Klajonės, Mamytė, Patarlė, Kur Nemunas banguoja ir kitas. Planu akompanavo Sonia Pettite. Klausytojai juos palydėjo su aploдиментаis. Dorothy Indruliene dainavo Kur Bakužė samanota. Kad galėtumėte ir tt. Gražiai pasakojo Carlo Marčiūskaitė, Sylvia Zalner, Paulina Zalner ir Judith Hobert. Šokiams akompanavo Mary Zalner. Vėliau pasirodė Alvin Bučinskas su Baton. Magikas M. Balčaitis stebino su magijos stebuklais. C. Marčiūskaitė dar skambino.

Visi programos dalyviai labai gražiai pasirodė. Ypač svečias A. Vasiliauskas, kurio lietuviškos dainos publikai nepaprastai patiko. Šokiai tęsėsi iki 12 val. nakties.

Publikai išsiskyrė, parengimo rengėjai ir jų artimieji draugai su svečiu A. Vasiliausku pasiliko svetainėje, kur M. Pundienė, A. Palminkaitė ir

E. Bučinskienė buvo suruošę seimynišką pobūvį. SLA 60 metų jubiliejinis minėjimas visais žvilgsniais patvyko gerai, dar ir pelno liko kuopai. Dėkoju rengimo komiteto vardu pp. Bučinskams Adolfui ir Elzbietai už jų malonų priėmimą ir mūsų sveičiui A. Vasiliauskuil. Taipgi dėkoju visiems kas tik kuo prisidėjo prie parengimo.

Sausio 6 d. išrinkta SLA 50 kuopos nauja valdyba 1948 metais: pirm. J. M. Bučinskas, vicepirm. A. Lėpa, užrašų rašt. G. Kuokalas, finansų rašt. A. dolfas Bučinskas, izd. K. Almas, izdo globėjais J. Kavaliauskas ir M. Kazlauskas.

Sausio 24 d. SLA 50 kuopa Lietuvių žemutinėje svetainėje rengia kortų lošimo vakarą. Partiniai visiems kuopos nariams ir visiems Binghamtono ir apylinkės lietuviams atsilankyti į vakarą ir gražiai praleisti laiką.

Sausio 3 d. mirė boksininko Jack Sharkey tėvas Baltramiejus Zukauskas. Su bažnytinėmis apeigom palaidotas sausio 7 d. I laidotuves buvo atvykęs Jack Sharkey ir dukterė Marijona. Sharkey šneką labai gražiai lietuviškai, ne kiek nepamiršęs. Baltramiejus Zukauskas buvo kilęs iš Lietuvos Zalepurvių kaimo. Piniavos valsč., Panevėžio apskr. Vėlonis buvo 73 r. amž.

BALTIMORĖS PADANGEJE

Sausio 7 d. Lietuvių Salėje lietuvių ACW of AU.2218 sk. pirmas šių metų susirinkimas, kuriame perstatyta naujai išrinkta skyriaus valdyba. Pradėjus susirinkimą ir perskačius protokolą, kuris priimtas kaip skaitytas, senasis skyriaus pirmininkas tolesnį susirinkimo vedimą pervedė pramonės atstovui V. Luizai, kuris užėmęs vietą, iš eilės perstatė visus naujai išrinktus skyriaus valdybos narius.

Visi perstatyti valdybos nariai pasakė po trumpą kalbėlę, pasizadėdami sąžiningai ir nepartiniai tarnauti skyriui ir visai unijai, pagal savo geriausią supratimą ir išgalia. Po to buvęs pirmininkas pasveikino naująjį skyriaus pirmininką ir išteikė jam plaktuką, kaip po tvarkos simbolį.

Naujai išrinktas skyriaus pirmininkas, užėmęs savo vietą, paprašė pramonės atstovą V. Luizą išduoti raportą iš dirbtuvių. Po V. Luizos raportu, baigiamas susirinkimas ir paprašė visus narius nueiti į žemutinę svetainę valsiems. Šiame skyriuje jau seniai yra išgyvenęs paprotys—kasmet, užėmęs nau

Sausio 25 d., 7 val. vakare, Lietuvių Amerikiečių Atletų Klubas turės šokius Lietuvių Salėje, 851 Hollins St. Dainos Draugija ir moters atletės patieks įdomią programą. Gros garsus Chester Stack orkestras.

Galiau šios kolonijos lietuviams Nauji Metal atnešė tai, ko seniai buvo troškta tai—lietuvių radijo programą. Albertas Juškevičius ir Juozas Ruzga kas sekmadienį, 12:30 iki 1:00 po pietų, iš radijo stoties WBMD, 750 k.c., tieks pusvalandžio lietuvišką programą. Pirmą pusvalandį jie patiekė sausio 11d. Visi girdėję buvo maloniai patenkinti. Baltimorės lietuvių linki Juškevičiui ir Ruzgai geriausios sėkmės jų gražiame darbe. P. P. Jaras

Mirė M. Kazlauskienė

NEW BRITAIN, Conn. Sausio 14 d. mirė Marijona Lažaunaitė—Kazlauskienė, 77 m. amžiaus.

Vėlonė gimė Lietuvoje, Burbiškių kaime Lazdijų par. Ištėkėjo Lietuvoje už Kazimiero Kazlausko ir susilaukus pirmosios dukrelės, Ievos (p. Trečiokienė), 1898 metais atvyko į Ameriką ir apsigyveno New Britain, Conn.

Marijona Kazlauskienė čia gyveno iki pat mirties. Susilaukė didelės šeimos—turėjo 10 vaikų, kurių 5 mirė kūdikystėje, o penki tebe gyvena. Vyriausioji dukterė, Ieva Trečiokienė, gyvena Newark, N. J., Ona Lawson—New York, Irena Jučikonienė—ir du sūnūs—Jonas ir Vincas, gyvena Connecticut.

Vėlonė paliko 7 anūkus: Albinas Trečiokas, Barbara ir Claire Rita Jučikonytės, Virginia, Carol, Marlene, ir Bernardas Kazlauskai.

Laidotuves, kuriomis rūpinosi A. Karlonas, buvo labai iškilmingos. Šv. Andriejaus parapijoje buvo iškilmingos misios, kurioms asistavo kun. Pankus, kun. Matutis ir kun. Benisevičius. Vėlonė buvo pašarvota A. Karlono koplyčioje. Palaidota Šv. Marijos kapuose, New Britain.

Dalyvavo labai daug giminių draugų ir pažįstamų. Buvo nepaprastai daug vainikų. Iš New Jersey laidotuves buvo artima Ievos Trečiokienės draugė Iza. belė Dilienė.

Reiškiama užuojauta. R.

IEŠKOMAS

Kazys Nevardauskas, gyv. Vokietijoje, Gutach ir Schwartzwald N 296 b Blum., ieško savo dėsės, t. y. motinos Rozalijos Petralitytės brolių, Telesforą Petralitytį, gyvenantį New York ar Chicago, kilusį iš Lietuvos Šiaulių apskr., Akmenės miestelio ir išvykusį Amerikon jau apie 30 metų. Zinantieji jo adresą, prašoma pranešti Kaziu Nevardauskuil.

BALF SIUNTOS GRUODŽIO MĖN.

Pereitų metų gruodžio mėn. BALF išsiuntė į Europą šias siuntas lietuviams tremtiniams šelpti:

165 dėžės margarino, 8,250 netto svarų — \$3,050.00 vertės. Siunta išsiųsta iš New Yorko uosto gruodžio mėn. pradžioje laivu S/S American Shipper.

60 maišų ir 21 dėžė vartotų drabužių, avalinės ir kitų reikmenų, 9,608 br. svarų, \$14,845.00 vertės.

Išsiųsta iš New Yorko gruodžio mėn. pradžioje laivu S/S American Banker.

217 dėžių pieno miltelių, 6,510 netto sv., \$3,000.00 vert.

63 dėžės spragintos kavos pupelių, 3,150 netto sv., \$1,000.00 vertės.

Išsiųsta gruodžio mėn. viduri laivu S/S Durago Victory.

225 dėžės kondensuoto pieno, 11,150 netto sv., \$2,370.00 vert.

Išsiųsta iš New Yorko gruodžio mėn. pabaigoje laivu S/S American Ranger.

Iš viso gruodžio mėnesį BALF išsiuntė 4 siuntinius: 38,668 netto svarų \$24,265.00 bendros vertės.

Bridgeporto žinios

BRIDGEPORT, CONN. — Amerikos Lietuvių Tarybos ir BALF Bridgeporto skyriaus rengia Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo Šventę minėjimą, kur įvyks vasario 8 d. parapijos svetainėje, 4:00 val. po pietų. Kalbės dr. J. Padalskis, kleb. kun. J. V. Kazlauskas, ir kitai svečiai. Taipgi bus muzikalinė programa, kurią atliks parapijos choras ir solistai. Visi kviečiami atsilankyti į šį minėjimą.

Parapijos choras rengiasi statyti operetę Adomas ir Ieva. Veiklas yra gražus ir visiems turėtų patikti. Vaidinimas bus tuojau po Velykų, balandžio 4 dieną.

Paskutiniu laiku čionai įvykių įvyrių nelaimių: viens lie. tuvis nuskendo jūroje, kitas buvo rastas gatvėje negyvas, trečias buvo pusėtinai apipjaustytas ir atsidūrė ligoninėje, o dar kitas nušautas. Visi jie lietuviai, tikrai galia. Kai kurie man, kad tai vis girtuokliavimo rezultatai. Argi nebūtų galima tai visa su protu pašalinti.

Sniegas, kaip visur, taip ir Bridgeportą pusėtinai kankina. Žmonės neištraukia savo mašinų iš pusnių.

Naujas profesionalas

BINGHAMTON, N. Y. — Dr. A. J. Varkulis, dentistas, atidarys ofisą 205 Main St., Johnson City, N. Y. Valandos nuo 9 ry. te iki 6 vakare.

Dr. A. J. Varkulis yra SLA 50 klp. narys. Jis pirmiau nedarė darbuos šioj kuopoj ir buvo į kelius SLA seimus pasiųstas delegatu. Taipgi jis veikia daug ir kitose organizacijose.

Bet, deja, kai pradėjo aukštąjį mokslą eiti, o vėliau užėjo pasaulinis karas, buvo pašauktas į armiją. Tokios aplinkybės jį buvo sutrukdė nuo visuomeninio ir kultūrinio veikimo.

Bet dabar, manau, dr. A. J. Varkulis rankų nemelės ir vėl grįš bendrai su mumis dirbti į visuomeninį veikimą. Linkiu jaunam profesionalui geriausios sėkmės. A. Lėpa

GABI SMUIKININKĖ

Argentinos lietuviatė Antanina Neniškytė, dabar besimokanti muzikos licejuje, dalyvavo ta. licejos koncerte, kur jau pasirodė, kaip rimta smuikininkė.

BROLIŲ MOTŪZŪ. BELEKŲ FILMS

Apie Lietuvą, bolševikų terora, pabėgėlių gyvenimą, Balfu pagalba, tarybų Liet. komisaru kalbas ir t.t. Keturis sausio 29 d. 7:30 v. v. Binghamtone, N. Y. Lietuvių Salėje. Sekmad., vasario 1 d. 7:30 v. v. Pittstone, Pa. Parapijos Salėje. Rengia vietiniai Balf'o skyriai.

Dėl jūreivių trūkumo iš a. dyvartos išimti du didžiuliai JAV kovos laivai. Prez. Trumanas spaudos atstovams pareiškė, jog į Palestina JAV jokių kariuomenės dalinių nesiųs.

LAI DOTUVIŲ ISTAIGA

J. Markiewicz and Sons
15 Trumbull Street
NEW HAVEN, CONN.

STANLEY TOLIUŠ LIETUVISKA UŽEIGA

158 N. Main Street
UNION CITY, CONN.
Tel. Naugatuck 4864

A. D. A. M. S. SERVICE STATION

Adomas Radauskas, sav.
Padangos, gazolinas ir aliejus
GROSERIO KRAUTUVĖ
808 Main St. Watertown, Conn.
Tel.: Watertown 278

VILLAGE INN UŽEIGA

M. Jurgėlas, sav.
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais
1306 Main Street
E. HARTFORD, CONN.
Tel. 8-3732

HATCHKISS STREET GARAGE

JONAS J. MAZILIAUSKAS, sav.
DODGE sunkvežimiai ir karai PLYMOUTH karai
PILNAS KARŲ TAISYMAS
47 HATCHKISS ST., NAUGATUCK, CONN.
Telefonai: Biznio Naugatuck 8727. Rezid. Woodbury 321-3

Keistas būdas isigyti milijoną dolerių

Sausio 5 d. gavau iš kažko Richard Douglas, iš Kalifornijos, laiška, kuriame jisai išreiškė pageidavimą "padaryti" milijoną dolerių. Norėdamas patirti kaip žmogus jaučiasi, turėdamas milijoną dolerių kreipėsi į mane prašydamas atsiųsti jam to milijono dalelę, būtent, Vieną Dolerį, o už tą geradarystę jisai mane visada atsiminsias.

Sausio 5 d. gavau iš kažko Richard Douglas, iš Kalifornijos, laiška, kuriame jisai išreiškė pageidavimą "padaryti" milijoną dolerių. Norėdamas patirti kaip žmogus jaučiasi, turėdamas milijoną dolerių kreipėsi į mane prašydamas atsiųsti jam to milijono dalelę, būtent, Vieną Dolerį, o už tą geradarystę jisai mane visada atsiminsias.

IESKOMI

Antanas Skalčius, apie 60 metų amž., Pranciškaus sūnus, ir Jonas Skalčius, apie 65 m. amž., išvykę į Ameriką iš Pikelių valsč., Juodeikių kaimo. Prašom atsiliepti šiuo adresu:

Sausio 5 d. gavau iš kažko Richard Douglas, iš Kalifornijos, laiška, kuriame jisai išreiškė pageidavimą "padaryti" milijoną dolerių. Norėdamas patirti kaip žmogus jaučiasi, turėdamas milijoną dolerių kreipėsi į mane prašydamas atsiųsti jam to milijono dalelę, būtent, Vieną Dolerį, o už tą geradarystę jisai mane visada atsiminsias.

Eduardas Skalčius, 16 Hanau a/m. Hessen Lamboy Str. 84 U. S. A. Zone, Deutschland.

Sofija Savickienė, gyvenanti tarimu, laiškas buvo persiustas New Yorko Pašto viršininkui. World Telegram redakcija spėja, paštu tas laiškas parūpo Smidt Virginia.

Eduardas Skalčius, 16 Hanau a/m. Hessen Lamboy Str. 84 U. S. A. Zone, Deutschland.

Sofija Savickienė, gyvenanti tarimu, laiškas buvo persiustas New Yorko Pašto viršininkui. World Telegram redakcija spėja, paštu tas laiškas parūpo Smidt Virginia.

WATERBURY, CONNECTICUT

BLUE SHUTTER RESTAURANT

Mūsų patalpos tinkamos ballams vesuvėms ir kitokiems pokyliams
Aplankykite mūsų Bavarišką kambarį
FLORENCE YUSKAS DANOSKY, sav.
776-780 BANK STREET Tel. 3-9652

JOE'S TIRE SHOP

Joe Samoska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

CHARLES KULAS

Drabužiai vyrams ir moterims siuvami pagal užsakymus
Taip pat taisomi, valomi ir prosijami
698 N. Riverside Street
Telefonas 3-6230

DR. M. J. COLNEY

148 Grand Street
Telefonas 3-4747
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. rytė iki 8 val. vak.

THOMAS MATAS

Real Estate
81 Fox Street

KRUGELIO

Degtinės Krautuė
Mes turime įvairiausių rūšių vyno, alaus ir degtinės
Green ir John Streets
Telefonas 3-9658

TRAFFIC LIGHT RESTAURANAS

Jonas Marcinkus, sav.
GERIMAI IR MAISTAS
768 Bank Street

BUS STOP RESTAURANT

M. Lekevičienė, Sav.
Geriausį gerimai ir užkandžiai
821 Bank Street

CHARLES STRIKULIS

Maisto Krautuė
851 Bank Street
Telefonas 4170

Laidotuvių Direktorai

John Deliniki ir Sūnus
17 Congress Avenue
Telefonas 3-6181

Vaistinė

Bendler's Drug Store
Parnomi visoki receptai
VISOKIŲ ROŠIŲ LIKERIAI
Bank Street ir Congress Ave.

Albert J. Bronsky

Advokatas
LILLEY BLDG. Rooms 809-811
111 W. Main Street
Res. 4-0762 Office 3-1211

BRASSCO BOTTLING CO., Inc.

Įvairios sodės
B. Kasparavičius, sav.
24 E. Liberty Street
ir 21 Bond Street
Telefonas 5-1217

CAPOZZI

Cleaners and Dyers
Rūšinė
69 Congress Avenue
Krautuė
1 Clay Street
75 Congress Avenue
Telefonai: 3-1123, 3-1124

Princess Ballroom Restoranas

FRANK HAIKO, Sav.
Pietus nuo 11 iki 12 Vakarienių nuo 5 iki 9
Sekmadieniais nuo 12 iki 8 v. v.
SOKIAI KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
ROCKVILLE, CONN. Tel. 1327

NEW BRITAIN, CONN.

QUALITY MARKET

Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią pirmos rūšies maistą
VIKTORAS ABECIONAS
356 Park Street Tel. 1481

PAUL'S RESTAURANT

FAUL VISNIAUSKAS
31 Spring Street Tel. 8774

HARTFORD AVENUE RESTAURANT

Andrew Soirina, sav.
36 HARTFORD AVENUE
Ta. 6639

A. VENSKŪNAS

Laidotuvių Direktorius
665 Stanley Street
Tel. 9-1702

WYOMING HARDWARE AND SPORTING GOODS
LIETUVIAI SAVININKAI
Viskas, kas žvejonei, medžioklei ir namams
7930 WYOMING AVENUE DEARBORN, MICH.

CONCRETE BLOCK and PRODUCTS Co.
Manufacturers of
REAL BLOCKS BUILDING SUPPLIES
5740 MARTIN AVE. DETROIT, MICH.
Tel. Tyler 4-1711

ACME PIE COMPANY
J. HOMCHIS, pres
PARENGIMAMS IR NAMŲ VAIŠĖMS
Dideli ir maži pajai
Reikalaukite visose Detroito ir apylinkių krautuėse
2286 E. Milwaukee Detroit, 11. Mich

E. and B. WOODWARD DIST. CO.
LIGHT LAGER BEER
KASTANTAS YASBUTIS, SAV.
744 E. SAVANNAH Tel. Twinbrook 3-2700,1

DETROIT, MICH.
Lietuviams gerai žinomas restoranas
CITY LUNCH
J. KAIRIS, Sav.
42 Millbury St.
Worcester, Mass.

DREAMWALD CAFE
ST. GONIPROW, Sav.
859 Western Avenue
Lynn, Mass.

EMPIRE LAUNDRY
17-35 Myrtle Street
Lynn, Mass.

Cleveland, Ohio
P. P. Muliolis ir Sūnus
Gen. Apraudos agentura
Real Estate Broker
Morgičių paskolos ir Notaras
6606 Superior Avenue
Tel. Henderson 8729

LITHUANIAN FUNERAL HOME
DELLA E. JAKUBS
(Jakubauskienė)
Laidotuvių Direktorė
Kambariai pašarvojiimui
6621 EDNA AVE.
Endicott 1763

CHARLE'S BAR
Ch. Rakauskas, sav.
1503 Springwells

CHARLES'S BAR
Ch. Rakauskas, sav.
1503 Springwells

CONCRETE BLOCK and PRODUCTS Co.
Manufacturers of
REAL BLOCKS BUILDING SUPPLIES
5740 MARTIN AVE. DETROIT, MICH.
Tel. Tyler 4-1711

ACME PIE COMPANY
J. HOMCHIS, pres
PARENGIMAMS IR NAMŲ VAIŠĖMS
Dideli ir maži pajai
Reikalaukite visose Detroito ir apylinkių krautuėse
2286 E. Milwaukee Detroit, 11. Mich

E. and B. WOODWARD DIST. CO.
LIGHT LAGER BEER
KASTANTAS YASBUTIS, SAV.
744 E. SAVANNAH Tel. Twinbrook 3-2700,1

PHILADELPHIA, PA. NATIONAL PRODUCTS CO.

HARRY A. CAPLEN

Alui pilstyti priemonės. Stiklai barui. Indai. Sakutės ir šaukštai. Stiklai ir krėslai. Barų įrengimai.

109-113-115 NORTH 2nd ST.,

DAPSIS CAFE—LIETUVIŠKA UŽEIGA

Pasirinkimui vynai, likeriai ir alus. Gardus namuose gamintas valgis.

Patogu privažuoti iš No. Phila. ir Redding St. stočių. 1321 W. SOMERSET STREET

GUS TUNAITIS

— RESTORANAS —

3701 Old York Road.

GILLIS GELININKAS

PUIKIAUSIOS GELĖS VISOKIOMS PROGOMS
Telegramomis užsakymai visame pasaulyje
N. E. Cor. 2nd Street Tel. DE 4-6611

IŠPARDAVIMAS NUOSAVYBIŲ

Gražus taproom ir šokiam salė ir 3 butai
Garažas ir automobilių bižnis, einas per 30 metų
100 lotų Merchantville, N. J. Šale golfo laukas
Nuosavybės East Brunswick, Middlesex County,
New Jersey valstybėje.

Vasarnamis prie jūros. 10 kambarių ir 2 maudynės.
3 Atlantic Ter., Cape May, N. J.

PRANAS LULEVIČIUS

1949-57 N. FRONT ST. PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA

ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.

VYNAI - LIKERIAI - ALUS

113 SOUTH 34th STREET

Arti Pennsylvaniaios Universiteto

WILLIAM PASCHALL

Vienas iš didžiausių mėsos sandėlių Philadelphiaje.
Mes pristatome mėsą ligoninėms, restoranams
ir kitoms vietoms.

718 CALLOWHILL STREET

Telefonas: Lombard 3.3144

GRUSH HOTEL AND BAR

ADAM GRUSH, SAV.

Kampas BROAD ir RACE STREETS

(prie Broad Street Stoties)

Tel. Rittenhouse 6-6530

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, Sav.

63rd STREET at WOODLAND AVENUE

Telefonai: Saratoga 9656, West 4117

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Licensed Penna and New Jersey

1601-03 So. 2-nd Street

Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon Street

Telefonas Poplar 4110

Moderniška laidojimo įstaiga: didėi graži poplyčia, erdvi salė su baru, pakelivėngiems suteikiama namų viešpatavimas nemokamai.

Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirėmę ir suteikti geriausį patarnavimą.

BALIN'S FUNERAL HOME

2016 E. ALLEGHENY AVE.,

PHILADELPHIA 34, PA

Tel.: GA 3-1411

Mano laidojimo įstaiga naujai, gražiai įrengta, pagal vėliausius reikalavimus. Lūdesio valandą prašomi kreiptis į mane — suteiksiu tinkamą patarnavimą.

FRANK A. BALIN
Laidotuvių Direktorius

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DR-JOS REIKALAI

Pereiti metal buvo Tėvynės Mylėtojų Draugijos kultūrinės ir organizacinės veiklos atgimimo metai. Po jubiliejinio seimo dr-jos veikla žengė žingsni pirmyn. TMD vėl pradėjo spausdinti knygas, stiprinti veiklą. Tai gerb. narių ir Seimo Komisijos bendrų pastangų vaisiai.

Malonu pažymėti, kad kai kurie TMD skyriai padaugėjo narių skaičium, būtent: Los Angeles, Waterburio, Brocktono. Be to, šie skyriai savo veikla užima pirmą vietą. Sukurti nauji skyriai šiose kolonijose: Philadelphia, Newark, Ansonia, Hartford, Worcester, Boston ir Norwood. Philadelphia skyrių įkūrė Kaniušis, įstiklė, kad Philadelphia platį dirva TMD skyriui plėtotis.

Newarko veikėjai Al. Trečio, kas ir J. V. Valickas, Worcester J. Krasinskas, Pupka ir kiti veikėjai daug pasidaravo. Neabejojame, kad šių kolonijų veikėjai nenuleis rankų ligi TMD skyriai padidės narių skaičium dvigubai, TMD centro valdyba ir TMD Seimo Komisija labai dėkingai šioms veikėjams už jų rimtas pastangas. Brooklyno skyrius pagyvėjo, aciu P. Juknio ir sekr. Buivėjo pastangom. Yra nemaža skyrių, kuriuose veikla dar silpna, tačiau yra vilties, kad šimtet besirengiantį TMD seimą jų veikla pagyvės.

Kadangi TMD seimas įvyks ateinančią vasarą Bostone tai pageidaujama, kad TMD skyrių nariai rūpintųsi tinkamai sutikti seimą, kad išnaudotų žiemos sezoną organizacinei ir kultūrinei veiklai.

Paminėkim dr. Basanavičiaus mirties sukaktį. Vasario mėnesį sukaks lygiai 22 metai, kai mirė mūsų tautos patriarčas dr. Jonas Basanavičius, Aušros ir Mokslo Draugijos kūrėjas, lietuvių svietėjas, žadintojas, kovojęs už laisvą lietuvišką spaudą ir Lietuvos nepriklausomybę. Jo mirtis glaudžiai susijusi su mūsų Tėvynės Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo vasario 16 diena. Jis mirė vas. 16-tą Vilniuje, palaidotas Rasų kapuose.

Dr. J. Basanavičius, dr. V. Kudirka, inž. Petras Vileišis, Maironis buvo tauriausi lietuvių vadai, aušrininkai ir varpininkai, idealūs ir kultūringi vyrai, tėvynės mylėtojai. Jie paskyrė savo gyvenimą, darbą ir turta Lietuvai. Dr. J. Basanavičius buvo iš jų pirmutinis ir atliko svarbiausią vaidmenį Lietuvai priskeliant.

TMD nariai privalo jausti pareigą paminėti dr. J. Basanavičiaus mirties sukaktį, aušrininkai ir varpininkai, dr. Basanavičiaus ir dr. Kudirkos vienminčiai, išvyti iš Lietuvos caro žandarų, pasiekę Ameriką įsteigę Tėvynės Mylėtojų Draugiją ir rūpinosi šviesti mūsų išeiviją Amerikoje, leidę daini lietuviškus raštus — knygas ir brošiūras.

Basanavičiaus, Kudirkos ir Maironio raštai išsisklepio mūsų lietuviškai visuomenei tautinė ideologija, ryžtinga valia kovoti už Lietuvos laisvę. Vieni TMD nariai turėtų paminėti dr. J. Basanavičiaus mirties sukaktį, surengdami kultūrinės pramogos: bankietėlius, arbatėles, koncertus su paskaitomis, kur būtų įvertinti dr. Basanavičiaus nuopelnai mūsų tautai. Prašome kolonijų lietuvių pagerbti mūsų tautos patriarchą vasario 16 d. minint Lietuvos nepriklausomybės 30 m. sukaktį.

TMD nariai turi išnaudoti vasario istorinių sukaktių progą, ir iš rengiamųjų pramogų gauti nors mažą nuosimtį pelno kultūrinėms reikálams ir papildyti skyrių išdūi sudaryti

PHILADELPHIA, PA.

TRAUN'S CAFE

N. E. Cor. 16th and Spring Garden.

Phone — Business LO7-8862, LO7-4987

Residence Cheltenham 2562

Leo and Vickie's Cafe

Leo ir Viktorija Kondrotai, sav.

1700 S. Water Street

Tel. Howard 7043

Maloni lietuviška užeiga

VYNAI—LIKERIAI—ALUS

Joseph Kodes, Sav.

2553 North 2nd Street

WILLIAM VALAITIS

Visokerpiškas automobilių taisymas

1730-2 E. Moyamensing Avenue

Tel. Howard 0896

Lietuviškas Restoranas

Antanas Zvigaitis, sav.

Likeriai, Vynas ir Alus

5424-26 Woodland Avenue

Tel. Belgrade 6-5113

JONAS TUNAITIS

Maloni Lietuviška Užeiga

301 W. Susquehanna Avenue

Tel. Regent 6-3555

Spokas Electric

ELECTRICAL CONTRACTING

RADIO REPAIRS

Refrigerators - Radios - Lamps

Amelia A. Spokas, Sav.

5021-23 Baltimore Avenue

Telefonas AL 4-5067

PETER DAVIDONIS

Vynai - likeriai - alus

2327 Brown Street

FRANKFORD AV. CAFE

John Baltaduonis, sav.

1700 Frankford Avenue

Lietuviška Užeiga

Antanas Miziša, sav.

2207 North 2nd Street

Lietuviška Užeiga

Juozas Valonas, sav.

5300 Tacony Street

A. KARVELIO UŽEIGA

Likeriai—Vynas—Alus

North East kampas

Frankford ir Girard Avenues

ANTHONY MARTIN

Restoranas ir Baras

3759 North 7th Street

KROMETAL INC.

M. I. DUMSHA, pres.

S. DUMSHA, Treas.

E. C. WASIKONIS, Sec.

Mūsų dirbtuvėje gaminami šie dalykai:

- KRĖSLAI BARAMS, ĮVAIRIOS KĖDĖS, BALDAI VIRTUVEI, ARBA DINETTE SETS, MODERNOS STALAI IR KITOKIOS RŪSIES NEDEGAMA MEDŽIAGA APTRAUKTI BALDAI

Mūsų gaminių kokybė žinoma visai Amerikai
Kreipkitės šiuo adresu:

KROMETAL, Inc.

5013-17 MELROSE ST., PHILADELPHIA 37, PA.

Tel.: CUMberland 8-8300.

Finansų Sekretorius Snyder par.škė, kad Marshallo plano priėmimas yra viena iš tautos atstatymo sąlygų.

ir pan. Tokia kultūrinė veikla keleriopai svarbi, todėl nepraleiskim progos.

Kovo ir balandžio mėn. turi būti skiriami gauti naujų narių, šaukimui specialų susirinkimų ir TMD reikalų apsvartymui. Kad pasiektumėm šiu tikslų, mūsų pareiga išnaudoti žiemos ir pavasario sezoną plėtoti kultūrinės ir organizacinės veiklai bei pasirėngti į seimą.

Todėl kviečiu narius ir skyrių vadus sukurti, planingai veikti ir praktiškai pasirėngti mūsų kultūrinės, vienintelės seniausios draugijos Amerikoje seimą. TMD Seimo Komisija parūpins prelegentus paskaitoms, arba, paskaitų tekstą višų skyrių nariams, jeigu bus to pageidaujama.

Tegu šie 1948 metai bus našūs mūsų kultūrinėms ir organizacinėms darbais, kaip ir 1947 metai. Tegu TMD kultūrinis šūkis: Moksias ir kultūra žmogui tobulina plinta—visose mūsų kolonijose, tarp taurių lietuvių. Kultūra, geri raštai, knygos — tai geriausias mūsų kovos ginklas už Lietuvos laisvę. Kviečiu visus narius ir visų kolonijų tauriuosius veikėjus stoti į kultūros fronto taiką, organizuoti kultūrininkų kadrus visose kolonijose, kur dar nėra Tėvynės Mylėtojų Draugijos skyrius.

Walter M. Chase
TMD Seimo Kom. Narys.

Ieško giminių

Anelė Bagdonaitė — Matulevičienė, gyv. Allgau — Memmingen, Fliegerhorst 1/51, Germany, US z. Ieško prie Brooklyno gyvenančių krikšto tėvelių Juozo ir Stanislovo Gavelių bei jų sūnų Algirdo ir Eugenijaus. Jie patys arba apie juos žina prašomi pranešti ieškanciam.

A. K. KLIMAS

Likeriai - vynas - alus

353-355 Newcastle Street

Minersville, Pa.

NEW YORK BAKING CO.

J. Grabauskas, sav.

Lietuviška duona ir pyragai

SPRING IR 5-TH STS., FRACKVILLE, PA.

Telefonas - 127

URITIS HOTEL

BARAS IR RESTORANAS

Jurgis Uritis, sav.

200 N. Main and Coal Streets

SHENANDOAH, PA.

Tel. 2902 - 2804

VICTOR ELENAUSKAS

Vynas - likeriai - alus

Perka-parduoda senus automobilius

61 WATER STREET, New Philadelphia, Pa.

Tel. Silvercreek 2961

SIMON DRANGINIS

KIRPYKLA

57 Water Street

New Philadelphia, Pa.

S. BULOTA

Batai ir Vyrams Aprūdai

NEW PHILADELPHIA, PA.

P. O. SILVER CREEK, PA.

STEPONAVIČIENĖS DAINININKIŲ KONCERTAS PHILADELPHIJOJE

Kaip žinoma, sausio 31 d., šeštadienį, 7:30 v. v. Liet. Muz. Salėje, Tilton St. ir Allegheny Ave., įvyks nepaprastas koncertas, kurį duos iš Chicagos atvykusios Alice Steponavičienės dainininkės ir žymūsis baritonas Algirdas Brazys.

Philadelphia lietuvių yra labai susidomėję šiuo koncertu. Praeitą sekmadienį, Liberty Fed. Sa. and Loan Ass. patalpoje įvyko vietos veikėjų pasitarimas. Susirinkime, kuriame dalyvavo Cheledena, Silyvniai, Deksniai, A. Dzikas, A. Kaniušis, Norkus ir kiti, buvo smulkiai aptarta būsimos koncerto reikalai. Paašikėjo, kad jau išplatinta gana daug bilietų. Daugiau bilietų koncertą galima gauti pas adv. Cheledeną, 204 N. Broad St.

Kodėl Philadelphia lietuvių taip susidomėję šiuo koncertu? Pirmiausia todėl, kad Alice Steponavičienės dainininkės yra geriausia šios rūšies grupė A.

merikos lietuviuose. Vykdamos Vienybės koncertą New Yorke, Alice Steponavičienės dainininkės sustoja Philadelphiaje ir duoda tą pačią programą, kurią jos duos New Yorkė. Philadelphiaiškai taip turės progos pamatyti nepaprastą St. Simkaus muzikalinio veikalo, Nu. grimzdęs Dvaras, pastatymą. Taigi, kitos tokios progos Philadelphiaiškai neturės. Be to, ši dainininkių grupė yra lygiai pargarsėjusi tarp amerikiečių. Štai kodėl Philadelphiaiškai taip susidomėję šiuo koncertu.

Algirdas Brazys, kuris dainuos kartu su dainininkėmis ir kuris šiandien laikomas geriausiu lietuvių baritonu Amerikoje, dar nėra dainavęs Philadelphiaiškai.

Taigi, paskutinio šio mėnesio šeštadienio, Alice Steponavičienės dainininkių koncerto dėka, be abejonės, Philadelphiaiškai lietuvių ilgai nepamirš. Bilietas į koncertą \$1.25.

Laiškai

MUMS DĖKOJA

Nuosirdžiausiai dėkoju už malonų Tamstos tarpininkavimą surandant Brooklyne mano ieškomus artimuosius p. p. Kvarčius, taipgi nuosirdžiai dėkoju už man prisiūtą Vienybės laikraščio nr. (rugpjūčio mėn. 29) kurį skaičiau apie 10 kartų aš pats, ir apie 62 mano kaimynų.

Vl. Palevičius

Vokietija.

Gerb. Redaktorium,

prisiunčiu 4 dol. už Vienybės prenumeratą, ir linkiu viso la. bo 1948 m. Duok Dieve, kad šie metai būtų sunaikinti bolshevikai ir Lietuva vėl taptų laisva. Aš vien dėl to ir ta viltimi gyveniu, kad Baltijos kraštai vėl bus laisvi.

Su pagarba

D. Norvilas

Ozone Park, N. Y.

Gerb. Redakcija,

įdedu Jums pašto perlaidą už prenumeratą, ir tikiu, kad manasis laikraštis — Vienybė ir toliau be petraukos mane ian. kys.

Jei pamatytumėt laikraščiuose, jog aš esu miręs, tai laikraštį siuntinėkite į vakarų Europą kokiam nors tremtiniui.

Linkiu Vlenybės leidėjams ir josios bendradarbiams geriausios sveikatos: dirbkite šventąjį lietuvišką darbą ir ginkite Lietuvos ir jos žmonių reikalus.

Su gilia pagarba

J. Treinis

Paterson, N. J.

Didžiai gerb. Redaktorium,

Kristaus Gimimo ir Naujųjų Metų šventių proga prašau neatsisakyti priimti Salzburgo srities lietuvių siunčiamus sveikėtinius.

Jeronimas Švabas, gyv. Reutlingen, Betzenriestr. 3, Germany, French z. Ieško savo dėdės Kazio Švabo, prieš karą gyvenusio Brooklyn, N. Y.

kinimus ir linkėjimus. Duok, Dieve, kad 1948 Metai būtų tikros Tautos ir tikrojo Teisingumo Metai, leidžiam mums visiems grįžti į brangiąją Tėvų Žemę — Lietuvą.

Ta pačia proga leiskite tarti nuosirdžiausią padėkos žodį už periodiškai stuntinėjimą mūsų kolonijai Vienybė.

Su gilia pagarba

Dr. V. A. Dambra

Salzburg, Austrija.

Aukštai Gerbiamasis

Vienybės Redaktorium!

Prasidėjus Lietuvos sukautinams 1948 metams mano geriausi linkėjimai Vienybei telki visi pasaulio lietuvių tikrojo lietuviškos vienybės ir sąmoningai valstybiškumo dvasia. Ši kilmė darba Jūsų laikraštis dirba šauniai. Tad dražiai pirmyn ir toliau į šūbtūlį, ne kovą už Lietuvos laisvę su visais lietuvių tautos priešais.

Taip pat mano geriausi linkėjimai ir Jumis asmeniškai laikytis kietai bei lietuviškai atkakliai.

Jūs didžiai gerbiat

Jonas Leonas

Europa.

IESKO

Elena Kasperavičūtė, Edvardo Kasperavičiaus (Pabužinsko) dukte gyvenanti St. Mary's of the Lake Hospital, Kingston, Ont. Canada, paleško Juozo Blgierio ir jo sūnų Juozo ir Marjono, kilusių iš Skarulių km., Jonavos val., Kauno apskr.

PAULIONIS MOTOR CO.

PLYMOUTH, DODGE AUTOMOBILIAI

DODGE SUNKVEŽIMIAI

Stabdžiai, alyvos filtrai, gaso pumpos, Bendix gasas ir alyva, baterijos, elektros aparatai dalys ir taisymas.

521 - 23 EAST CENTRE ST., SHENANDOAH, PA

Telephone 2-0862

SMITH PHOTO STUDIO

414 North Centre Street

VIENYBĖ

412 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

Dar apie Wallace

"Pažangiųjų Amerikos Pliedžių" organizacija, kuri remia Henry A. Wallace kandidatūrą į JAV prezidentus, neseniai paskelbė tokią programą:

1) Tuojau atsisakyti Trumano doktrinos ir Marshallo plano;

2) Liautis gamintis atominės bombas, sunaikinti likusią tų bombų atsargą;

3) Tuojau atšaukti karines misijas iš Turkijos ir Graikijos;

4) Neduoti jokios pagalbos "feodalinei reakcinei Čian Kai Seko valdžiai";

5) Išlaisvinti Filipinus iš "Amerikos kontrolės";

6) Kovoti su bandymu priimti privalomas karines tarnybos įstatymo projekta;

7) Sumažinti karinį biudžetą. Toki, maždaug, "trešiosios partijos" programos punktai.

Ar žmogus, nieko bendra neturėdamas su komunistais, gali būti tokios partijos kandidatas?

Ar žmogus, kuris net dviem atvejais yra buvęs Amerikos valdžios nariu, gali toleruoti tokią "programą", kurią su mielu noru pasirašytų maršalas Tito?

Deja, Wallace, kurį mes savo laiku pavadinome "Public Number One", yra šios "partijos" steigėjas.

Kiek daug vandens ant Maskvos malūno!

KĄ MIKOLAČIKAS SAKO A PIE RAUDONĄJĄ LENKIJĄ

Pabėgęs lenkų valstiečių partijos lyderis Mikolačikas šveicarų Neue Zürcher Zeitung korespondentui papasakojo paštaryj dviejų metų Lenkijos vidaus raidą — nuo bolševikiškos savo misijos pradžios ligi pabėgimo. Jis pasisakė svarbiausiu savo uždavininiu laikęs skelbti pasauliui tiesą apie Lenkiją ir atidaryti jam akis. Tai būsią naudinga visam pasauliui, nes jis pamatysias kaip komunistinės mažumos paima iš savo rankas valdžią, būsią naujos ir Lenkijai, nes tiesos pažinimas priartinsias posūkį į gerą... — Čia to Mikolačiko pranešimą pagrindiniai duomenys.

Komunistų taktika yra Mikolačiko žodžiais, "veiniškai rafinuota." Jie demokratams dedasi tol, kol paima savo kontrolės saugumo policiją ir kariuomenę, kurias jie jau be atodairos ir skrupulų naudoja nekomsunistiniams elementams terorizuoti. Pirmon galvon paspaudžiami intelektualai; kol jie, pabūgę dėl savo gyvybės, bei susirūpinę dėl materialinių sunkumų nutyla arba pasidaro naujosios santvarkos įrankiais. Lengviau susidoroti su pramonės darbininkais — jiems naujosios dvasios įkvėpti pakanka pustuzinio kulkosvaizdžių kiekvienam kelių tūkstančių darbininkų fabrike. Išklausant prieš šinasi ūkininkai, jiems sutramdyti be teroro vartojamas nukurdinimas ir išvaymas iš ūkių.

Kur kas lengviau pažabojamos vidurinioios klasės — technikai, krautvininkai ir t. t., juos pritrunkia nusavinimai, atleidimas iš darbo, suėmimai, įskundimai...

Totalinės valdžios aparat Lenkijoje remiasi seimo priimta "mažąja konstitucija", kuri oficialiąją vyriausybę pajungia naujai sudarytai "slaptajai valstybės tarybai", kurios galios praktiškai neribotos. Ji pataria prezidentui, reviduoja įstatymų projektus ir vyriausybės potvarkius, gali atleisti ir skirti savivaldybių administraciją. Tos tarybos pirmininkas yra Bierutas, vicepirmininkas — Zambrowskis, komunistas, kuris yra kartu ir seimo vicepirmininkas. Be jų į tarybą darieina socialistas Svalbė, valstiečių atskilėlių lyderis Kowalskis, kuris yra ir seimo pirmininkas, ir vadinamosios "demokratų partijos" atstovas Barcikowskis.

Tačiau tikrumoj už tos "slaptosios tarybos" pečių stovi ne režimas ir jau visiškai slapta "politbiuras", gaunas nurodymus iš "vienos svetimos valstybės" atstovo. Neoficialiame politbiure tikrais šeimninkais esas Bernanas, valstiebes psekretoris prie ministerio pirmininko, moksius išėjęs Maskvoj. Po jo pagal svorį, eina ūkio ministeris Minčas, po jo Zambrowskis ir tik tada min. pirm. pavaduotojas Gomulka. lenkų komunistų partijos generalinis sekretorius ir numatomasis kominforno pirmininkas. Dar toliau užpakaly politbiuro valdžios hierarchioi stovi "vyriausybės galva" Bierutas.

Saugumo policijoj, į kurią atremta komunistinė Lenkijos diktatūra, yra apie 230.000 vyrų. Iš jų apie 100.000 priklauso vad. KBW ir laikomi išsklaidyti nuo kresto iešantis, apie 90.000 dirba įvairiuose administracijos biuruose, iš dalies uniformuoti. Iš dalies civiliška apdirbengė. Likusieji 40.000 yra įvairaus plauko ir kalibro tiesioginiai šnipai.

Saugumo policijai priklauso vidaus saugumo ministerijai. bet susitarus su karo ministru, riu ji gali civilius atiduoti karo teismui, kuris sprendimus gaunas "iš aukščia" dar prieš bylų svarstymą. Prieš tokį teismą turėtes būti pastatytas ir pats Mikolačikas, ir už išdaviama pasmerktas mirti.

Dėl vietos stokos politinių kalinu skaičius Lenkijoje ribojasi 70.000, tačiau statoma eilė naujų kalėjimų. Į koncentracijos stovyklas išiami neatsargiai išsižioję opozicijos partijų žmonės, jų turtas dažniausiai konfiskuojamas.

Kankinimo metodai esą labai subtilūs ir taikomi pirmon galvon kankinamolo moralei palausti. "Žmogus laikomas ka. lėjime be maisto ir šviesos, po to ištisas naktis jam neleidžia mievoti į akis spindinanti elektros šviesa. Staiga jis paimamas į patogų kambarį, kur su juo juokaujama, pasiūloma cigare. tės, mandagiai paprašoma surašyti savo gyvenimą. Tai pada. rmti gali tekti kokius 50 kartų, ir smulkiusias nukrypimas įkvyrat reikalaujamas paaiskinti. Tardytojas tau nuolat kart. tolia, kad man viskas žinoma. Tiesainiu žmogus dvasiškai paš. lvia, nervai pakrinka, sveikata sunvęsta, ir iš pasirodo bet koki prispažinima. Kad tik pasibaletus tas slogetis."

Lenkijos profesinės sąjungos Yra komunistų partijos įrankis darbininkams išnaudoti. Partija skiria ir jų "vada" — Kasvklų darbininkas gauna mėnesinį 25.000 zlotu, tekstilės darbininkai ir biuro tarnautojai 5—10.000 zlotu. Batai pora kainuoja 15.000 zlotu, drabužiai elutė 30—40.000. Streikai ko žiauriausiai uždrauziami, ju vadai kaini sabotažininkai sūmiami. Lodžis 100.000 tekstilės darbininku streikas prieš ived. ka šešių darbo valandų sekma.

dieniais šalia 10 val. Stokioms dienoms buvo užsiopintas per savaitę.

Žemės reforma, kuria naujoji Lenkija taip didžiuojasi, tapalietė vos apie 10 proc. visos žemės, arba apie 1,2 ml. ha senoj Vakarų Lenkijoje. Tačiau nauja kuriai negavo nei padargų, nei gyvulių, nei net namų. Namus statyti ūkininkams buvo tyčia uždrausta, kad pastūmėtų juos į kolchozus. Iš vyriausybės kreditu Lenkijoje žemės ūkiui te. kliuvo 4 proc., iš 500 ml. dol. UNRRA pagalbos tik 70 ml. vietoj UNRRA įskamiai skirtų 150 ml. dol. ir tuos 70 ml. pa. ti UNRRA vargais negalais tenukreipė į žemės ūki, kuriam vyriausybė buvo pasiryžusi te. duoti 45 ml. Mokesčių inspek. toriams įskayta ūkininkus sta. čiai terorizuoti nepakeliamais mokesčiais ir javgų pyliaovimis. Prie Lenkijos prijungtuose Ryt prūstuose nebuvo jokios žemės reformos, po kelias šeimas su. grūsta į žemės ūki kooperaty. vus, kurie apima apie 60% žemės, likusieji yra tiesioginė valstybės valdžioj. 1.000 ha t. ra vienas arklys, o galvijų tēra 40% normalaus skaičiaus.

Ateities pavojus lenkų tautai gresia iš mokyklų, kurios demoralizuoja jaunimą. Geri pažymiai rašomi ne už dalykų mokėjimą, bet už prisiderinimą prie komunistinės ideologijos. "Lengva įsivaizduoti, kaip tai veikia jaunimo morale... Senesnioji karta, mačiusi geresniuosius laikus, išmiršta. Jaunesnieji kovoje antinacinęj rezisten. cijoje, yra dabartinio režimo o. nozicijos avangardas. Ir šios kartos komunistams nepasiseks užnuodyti. Bet jeigu dabartinė padėtis užtruks tikrai ilgai, iš. auzs nauja karta, kuri nebeatsimins prieškomunistinį lai. ku ir nebepažins išorinio pa. saulio. Toji generacija jau gali nuostėrdžiai tikėti, kad demokra. tija ir Vakarai yra jų priešai. o Komunizmas ir sovietai — jų tikrieji draugai. Ta pavoiu Va. karai privalo gerai sumrasti. Jo nebus jeigu reikalai greit pas. keis."

Poerindinis pasipriešinimas esas susidreukavęs į minimuma.

Mikolačikas sakosi nesizgalis bandes praktiškai bendradar. biauti su komunistais, jis atil. kes savo pareiga, bet bandy. mas nepavyks, ir toliau kovo. ti dėl Lenkijos laisvės tesą ga. lima iš svetur.

Baigdamas Mikolačikas pa. rieiskė, jog politinis ablejū pa. sauliu — sovietų ir demokratų. ju — sugyvenimas nesas abso. lutiškai negalimas, tačiau ūkinis bendradarbiavimas esas visiš. kai neįmanomas, nes totalisti. nėse valstybėse darbo jėga taip išnaudojama, kad demokrati. nės valstybės su aukštesniu net. darbininkų gyvenimo lygiu ko. merciališkai niekad neišlaikys konkurencijos.

JAV YRA KETURI SKIRTINGI LAIKAI

Jungtinėse Amerikos Valstybiu teritorijoje yra keturi skirtingi laikai, būtent, vadinama. sis Eastern Time, Central Time, Mountain Time ir Pacific Time. Kiekvienas šiu laikų stan. darta vienas nuo kito skiriasi viena valanda. Pav., jeigu New Yorke, kuris priklauso Eastern Time, 12 val. dienos, tai Chicagote (Central Time) yra 11 val. ryto, Denverj (Mountain Time) — 10 val. rvt. o San Francis. co mieste (Pacific Time) — 9 val. ryto.

Su kitais kraštais, pav. New Yorko laikas taip skiria. si: jeigu New Yorke 12 val. die. nos, tai Antverveno laiku 5 val. 13 min. yak., Berlyno — 5 val. 49 min., vak. Bremeno — 5 val., Buenos Airs — 1 val. no piet., Kalkutos, Indioite — 10 val. nakties, Konstantinopolio — 6 val. vak. Dublino — 4 val. no piet., Londono — 4 val. 55 min., Madrido — 4 val. 41 min. ir Leniugrado — 6 val. 57 min. vakaro.

TARYBŲ LIETUVOJE

Tarybų Lietuvos komunistai, kaip rašoma Tiesos 200 nr., su. sirupinę jog imonėse yra daug meistrų, kurie ramia širdimi žiūri į patikėtą kolektyvo atsik. likimą, į valstybinių planų su. žlugdymą. Dargi yra tokių, ku. rie nenori mokyti darbininku, kelti jų kvalifikaciją, vengia kovos dėl bendro gamybos pa. kilimo, dėl darbo drausmės, ko. vos prieš dykbinetojus ir niek. darius."

Štai vaizdelis, kaip dabar Lie. tuvos ūkininkai turi beveik už. dyka vežti komunistams savo derliu:

"Iga vežimų vertinė su vėlia. va priešakyje, pasipuosusių ta. rybinių vadų portretais ir šū. kiais atvyko iš Gaurės vals. čiaus. Gurguolės priešakyje — Gaurės vykdomojo komiteto pirm. drg. Butkus. Jie į sandė. lius atvežė 30 tonų naujo der. liaus duoninių javų."

Lietuvos komunistų partija reikalauja sustiprinti kovą prieš buozes. Girdi dabar:

"Stokuoja ryžtingumo puo. lant buozės, delsiama traukti teismo atsakomybės paruošų sabatuotojus — buozes."

Kaip darbuojasi komunistų pareigūnai, rašo Tiesa:

"Gizų MTS turi eilę pajėgių kuliamųjų mašinų, kurios vien dėl nedidelių trūkumų iki šiol nedirba ir nepradedo darbo val. stiečiams kultū javus."

J. Drazdov, Dotnuvos vals. čiaus paruošų agentas, Tieso. je šitaip giriasi:

"Žmonėse aš skiepiju neapy. kantą buozėms, kurie, kad ir daugiau grūdų turėdami, dar neatsiteisė valstybei. Jų dėka man pasisekė išaiskinti eile sa. buotojančių buožių. Štai Urnie. žių apylinkės buozės broliai Ginaičiai pasidalino žeme, kad sumažintų privalomų pristaty. ti grūdų kiekį."

Lietuvos komunistai aptinę ir nesąžiningi. Štai Tiesos "pa. mokslas savo broliams:"

"Kuo gi jei ne nesikišimu ir palikimu savięgal, galima iš. aisikinti fakta, kad kai kurios partinės — tarybinės mokyklos, pav., Trakų, Mažeikių, baigia lrti, kad saksysime, Vilniaus mieste prie Vebro ir Udros fa. brikų partinių organizacijų es. ančios politinėse mokyklose (Vadovai drg. Sergejev ir Cer. nov) užsiėmimai vyksta žema. me teoriniame lygyje?!"

Minėtinos sukaktys

1706 m. sausio 17 d. gimė Benjaminas Franklinas.

1918 m. sausio 18 d. mirė Jurgis Bielinis, žymusis spaudos draudimo metu veikėjas ir didysis knygnešys.

1840 m. sausio 19 d. Domeikiuose, Pažerių valsč., gimė lietuvių švietėjas Ferdinandas Zi. linskas, miręs 1925 m.

1783 m. sausio 20 d. Didžioji Britanija pripažino Jungtinių Amerikos Valstybių nepriklausomybę.

1921 m. sausio 22 d. Kaune įsteigtas Karo Muziejus.

1894 m. sausio 24 d. gimė rašytojas Vincas Putinas — Mikolačikas, dabar gyvenas Vilniu. je.

1906 m. sausio 20 d. gen. Ba. den Powell Anglijoje įsteigė pirmąjį skautų judėjimo vieneta.

Keturių vėjų pastabos

Pradedama almanuoti, jog Amerikos lietuvių laikraščiai per ne lyg daug rašo apie tuos tautiečius, kurie dėl Sovietų okupacijos negali grįžti į Lietuvą. Ir iš tikrųjų, Amerikos laikraščiai, jų tarpe ir Vienybė, tais mūsų tautiečiais, atsidurusiams skaudžioje bėdoje, rūpinasi iš širdies ir kiek galėdami stengiasi, kad jiems Amerikos lietuviškoji visuomenė stengtųsi paremti tiek medžiaginai, tiek moralinai. Tai ne vien daroma dėl patriotinių jausmų, bet tai įsako ir paprasčiausieji žmogaus dėsniai: padėti, jei gali, višiem, duonos prašantiems.

Beje, lietuvių tauta išsklaidyta į visus keturius pasaulio šonus. Žymi talitos dalis okupuotu sūrušta į Sibiro taigas. Ir suprantama, šie mūsų tautiečiai pirmoje eilėje turėtų būti šelpinini, nes jų varžulū būti šelpinini. Tačiau, šiame amžiuje, kuri jau imama vadinti televizijos ir atominių bombų amžiumi, dar yra kraštų, kurie savo kultūros lygį nėra praso. ke akmens amžiaus gadyne. Už tat ir širdį galima, jog vargin. glausieji mūsų tautos sūnus ir dukros negali sulaukti bent kuklios paramos. Taigi, supran. tama, natūraliai Amerikos lietuvių visas šalpos darbas nu. krypta į Europoje išsiblaškiusius tautiečius.

Dar ir dabar mūsų vadina. mieji tremtiniai kartoją senąją klaidą Amerikos lietuvių at. žvilgiu. Ypač toji klaida aiški jų spaudos skiltyse. Atvirai ta. riant, jų mažai domimasi Ameri. kos lietuvių gyvenimu bei kul. tūriniais pasireiškimais. Jų laik. rašiuose labai labai dažnai net. neesti nei kuklios žinutės apie Amerikos lietuvius, taip jog at. rodo, tremtiniais domėtis yra vien Amerikos lietuvių pareiga. o kad kiek nors pasidomėtu kaip čia išvis gyvenama, matyt. ne visada ateina į galva. Tegu Vokietijoje lietuvių leidžiamuo. se laikraščiuose būtų rašoma bent kukli dalelė to viso, kiek čia apie juos rašoma, šio reika. lo gal ir netektų kelti.

Ju laikraščiams, kiek žinau, stūmiami bene visi patriotiniai Amerikos laikraščiai, taigi dėl medžiagos stokos, atrodo, nereik. kia vargti.

Zodžių, yra gyvas reikalas — jog tremtinių laikraščiai atver. tu savo skiltis ir Amerikos lietuviams, tuo bent iš dalies atsi. lygindama už visa tai, ka yra Amerikos lietuvių nuveikę at. žvilgiu.

J. Valtys.

PRIE AMERIKIEČIŲ KAPO

Aš, laisvos šalies, laisvas sū. nus, išėjau palikęs tėvo farmą, užgirdęs į karą šaukimą. Į ka. rą, kuris atneštų laisvą tautoms ir žmonėms. Nuo pat mokyklos suolo aš branginau laisvę. Washingtonas, Lincolnas, Franklinas, Wilsonas man buvo vardai, kuriuose žydėjo didžiausias žmonijos viltis ir laisvė. Ne turtų priėpti, ne žemiu užgrobti į kova ėjau. Tik laisvės vainiką nupinti tautoms ir pavergtam žmogui. Suklupo po kojomis mano didžiausios galybės. Girdėjau aš džiaugs. ma į laisvę žygiuojančių tautų ir ašaras džiaugsmo iš KZ iš. vaduotu žmonių. Žuvom, kad tūkstančiai gventų kitu, kad laisvės idėja žydėtu. O kraujas manasis yra testamentas gyvie. siems: kovoti už laisvę, neleisti jos niekinti, nes per daug bran. giali visiems ji kaštuoja. Bet kas tai? Ar veltui aš savo taut. kraują praliejau. Girdžiu aš de. jones, girdžiu balsu skunda. skundą, girdžiu milijonus šir.

džių nelaimingų. Jos šaukiasi laisvės! Pamiršot, gyvieji ma. no testamentą, pamiršot, kad laisvė brangiausia vertybė. Ne. leiskite žūti veltui milijonams, kurie šaukiasi mūsų pagalbos. Pakirskit dejonų šaltinį, kad nors kartą pasaulis laisvai pa. kvėpuotų. Nors kartą pajustų pasaulis, kad laisvė didžioji y. ra laimė ir džiaugsmas. Te ma. no testamentą žodžių neteršia nei vienas šešėlis, kuris drums. tų man šventą ramybę. Už tau. tu ir žmogaus laisvę Amerika moka kovoti ir laimėti. O šven. taji žygi, įvertins visi: kas gy. vas, tas žengs su mumis..."

Gyvybę pakvipo man oras, pavasariu alsuoja man žemė, kada aš pakilęs nuo Amerikos kario kapo žengiau į skurdūji miestą. Tikiu, kad šis kario kapas neveltui pralietas, nes jis moka uždegti kitus, su ku. riais gajėtų petyti į petį netgi žemei nevystančią laisvę...

K. Medelis

IRO PAREIGŪNŲ SAUVALIAVIMAI

(Mūsų korespondento) galėjo paliudyti, tačiau tik po didelių pastangų jam tai pasi. sekė įtikinti ir tuo pačiu likti stovykloje.

Aišku, kad svetimšalio teisi. nė padėtis jo gyvenamam kraš. te yra ypatinga ir skirtinga, nuo kitų krašto gyventojų — plileičių. Todėl normaliai sve. timšaliai gauna teisinę ar poli. tinę globą per savo krašto kon. sularines įstaigas. Tremtiniai, beje, tokių savo konsularinių įstaigų Vakarų Vokietijoje ne. turi.

Tremtinių manymu, tiksliau. siai būtų įteisinti jų organiza. cijas bei jų organizacijų insti. tucijas ir pavesti joms tremti. nių teisinę globos pareigas. Ta. čiau lig šio! nei pati IRO orga. nizacija rūpinasi tremtinių tel. sine globa, nei, pagaliau, tai. sa pveda tremtinių bendrumė. nės sukurtooms organizacijoms. Dėl to kyla daug sunkumų tremtiniam. Jų teisės, papras. čiausias žmogaus ir plileičio, at. vejų atvejais yra mindžiojamos ir įvairių pareigūnų savajp aiš. kinamos. J. A.

ARGENTINOS DOVANA VARGSTANTIEMS ITALAMS

Senora Perona, Argentinos prezidento žmona, praėita sa. valtę pasuntė Italijos min. pirm. de Gasperi vieną milijon. ū lyru, prašydama juos skirti vargstantiems Italams šelpiti.

Keistoji Anglija

IS TŲ PATIES VARDŲ KAREL ČAPEK KNYGOS

Aš esu užsienietis ir tik vieną kartą tesu buvęs Anglijoje. Todėl prašau mane vertinti ne kaip specialistą, žinantį apie Angliją daugiau už kitus, o kaip svetimą žmogų, kurį stebi na Anglijos būdas — nors pa tys britai tuo visai nesistebi.

Jau sakiau, kad tik vieną kartą tesu buvęs Anglijoje. Tai ne visai teisinga. Kiekvienas kuris tik skaito anglų litera tūrą, lankosi tikriausioje ang liškiausioje anglų žemėje. Kiek aš suprantu, anglų literatūra yra dar angliškė už anglijo nų bažnyčią ar anglų politiką. Tuo aš noriu pasakyti, kad an glų knygų yra tokios tipingai angliškos, kaip Anglijos krašto vaizdis ir anglų šeimos. Dau giiau anglų literatūros garbėt nieko netenka pasakyti.

Nėra kito krašto, kuris taip būtų išlaikęs savo pirmąsias savita būdą ir papročius, kaip Anglija. Visur, kur tik pasiro do koks nors anglas, atsiranda atskira anglų sala. Keliuojan tieji anglai prilygsta keliuojan čiai britų salai. Tą patį galima pasakyti ir apie britų politiką. Tačiau tai, anot misterio Kip lingo, jau "kita istorija."

Norėdamas išvardinti keletą faktorių, kuriuos sveičias pa junta kaip ypatingai angliškus ir dėl to tipingus ir spalvingus, turėčiau pradėti nuo žemės.

Prisimenu baltas kreidines Doverio pakrantes, raudonus Dovono kalnus, rausvą Ivero neso granitą, žaliąsias ežerų rajonų uolas, mėlyną Nord walles sliferį, arba juodas, ru das, rausvas ir raudonas ply tas, iš kurių pastatyti anglų na mai. Kas tvirtina, kad Anglija nėra tokia spalvinga kaip rytai — tam patariau pirmiau paa naizuoti Anglijos žemės spal vingumą. Esu ištikėjęs, kad tauta, gimusi tokioje spalvin goje žemėje, niekad negalės pa senti dėl fantazijos stokos.

Antras dalykas, kuris sveičiu palieka didelį įspūdį tai yra anglų parkų pievos — žolynai. Tos pievos ne tik žalios, ir tankesnės už bet kurias kitas pievas pasaulyje — ant jų net galima vaikščioti. Aš beveik no riu tikėti, kad Anglija dėl to ir tapo "laisva salimi", kad ten galima kiek nori ir kaip nori "mindžioti žolės..." Gal būtų dėl to Anglijos istorijoje tiek ma zo revoliucijų, kad britai savo laisvės troškimus nuo senų lai kų malšino vaikščiodami pie vomis, kas kitur yra draudžia ma. Kaip ten bebūtų — kon tinento žmogus angliška pieva — tai įvykis.

Trečią didelį įspūdį sudaro angliškieji medžiai. Jie yra ne paprastai seni ir dideli, ir iš jų keliautojas gali išmokti, kad seni dalykai gali būti labai gy venimiški. Žinoma, visur yra senų medžių — bet Anglijoje visi medžiai yra seni. Vienas botanikas man aiškino, kad platus jų išsišakojimas parei naš nuo klimatinų sąlygų. Ta čiau aš tikiu, kad tai tikrai anglų meilės seniems, garbin giems dalykams išdava, kaip kad Lordų Rūmai, Oxfordo uni versitetas ir tt.

Man rodos, kad Anglija yra ta šalis, kur ir patys žmonės yra atradę paslaptį gražiai ir garbingai gyventi. Jeigu kon tinento žmogus nori ką nors pa vadinti gražiu, mielu ir nuošir džiū vardu, jis prie to vardo prikabina mažybinę gailūnę. Tuo tarpu anglas sako "dear old" (mielas senis). Anglijoje yra daugybė dalykų, kurie ver tinami ne dėl to, kad jie nau dingi, o dėl to, kad jie yra se ni. Sakyčiau — anglų gyveni mas iš dabarties dar nueina labai toli į praeitį. Jų dabartis yra gili, nes joje gyvena pra eitis. Kai pirmą kartą pama čiau anglų teisininkus su seno. viškais perukais (tai buvo El dinburgh mieste), aš supratau vieną anglų, tradicionalizmo paslaptį — jumorą. Ir tikrai: daugiau yra jumorų, jeigu kas

dėvi aštuonioliktą amžiaus pe nuka, negu paprastu paprag čiausią plikę. Ir dažnai atrodo, kad anglų mokėjimas išlaikyti senąsias tradicijas išplaukia iš jų gerųjų pastangų negadinti ne vieno šposo.

Užtrukau aiškindamas britų salyno ypatumus, norėdamas išskirti salyniškus britų charak terio bruožus. Esama keliauto ju, kurie mano, kad Anglija — tai atskiras pasaulis. Einstei nas ir Edingtonas nustatė, kad pasaulis yra ribotų galimumų planeta, ir atrodo, kad Dievas tik taupomai sumetimais iš An glijos nepadare atskiros plane tos — ji galėtų tokia būti.

Ji galėtų būti paslaptina sa la dar paslatingesniame okeane, kurion po audros išplau na mas vargšas jūreivis. Tarsi Gu liveras grįždamas iš kelionės, jis savo kontinento draugams maždaug taip pasakotų:

"Blaškomas audros po devy nių dienų ir naktų pamaciau šimto pėdų aukščio kranta, bal ta, lygu, tarsi sieną. Kada iš lipau į krantą — radau didelį parką. Nėra ten nei laukų, nei miškų, nei vynuogynų, ten žmo nės nepažista nei grūdo, nei sie tyno — ten tik pilna pievų ir medžių, tarytum sode. Šiame parke, vadinamame Anglija, gy vėna žmonės, kurie atrodo maž daug kaip europiečiai. Gyvena namuose su aukštais kaminais, tačiau šities namai neapsupti nei namų, nei tvorų, nei sienų, draudžiančių svetimiems prisiri artinti. Yra tikta lentos su stebuklingu žodžiu."

"Koks tas žodis?" — paklaus tu klausytojas. O pasakotojas tęstų:

"Žodis "privatus" šitame kra šte turi tokią magišką galią, jog atstoja tvorą ir pylimus. Ilipau į traukinį ir vykau į sos tinę. Be manęs toje pačioje ku pe sėdėjo vyriškis. Tačiau jis i mane nepažiūrėjo, neužmezgė pokalbio ir neklausinėjo iš kur aš, kur vyksiu ir ko ten noriu."

Kontinentinis klausytojas pa sakytų:

"Negali būti, nejaugi jis bū tu kurčias?"

"Ne," — atsakytų jūreivis. — "tik šitam krašte žmonės įpra tę tylėti ir nemėgsta susidrau gauti. Bet gal aš norėjau išlipti iš traukinio — tas vyras atsi kė ir padėjo išnešti mano ba gažą, su manim visai nesikal bėdamas ir net nepažiūrėda mas."

"Keista tauta," — sušuktų klausytojas.

"Teisybė," — atsakytų jūrei vis, — "bet jeigu jūs mane vi są laiką pertrauksite, tai aš nie kada nebaigsiu savo pasakoj imo. Sostinė pločio atžvilgiu y ra didžiausias miestas pasauly je. Vidurij miesto yra didelė pie va, vadinama Hyde Park. Ten ganosi avys, tarsi kaime. Ten kiekvienas kas tikta nori, gali atsistoti ir skelbti savo pa žiūras, kokios jos ten bebūtų. Niekas jam nedraudžia ir nie kas iš jo nesijuoka. Ten yra keletas milijonų žmonių, tačiau niekas nesikiša į ne savo rei kalus. Pamačiau du girtus, gat vėje besipešančius. Policinin kas stovėjo šalia jų. Tačiau jis nesikišo ir neišskyrė jų, — jis tik žiūrėjo, kad niekas kovoje nepavartotų neleistinų priemo nių."

Siek tiek pramokęs salos gy ventojų kalbos, pastebėjau, kad jie paprastai netvirtina, kad "lyja," arba "du kartu yra ke turi," o sako: "Atrodo, tarytum lytu, ar ne?" — ir — "Aš be veik norėčiau tikėti, kad du kart du — yra keturi," ir pana šiai. Atrodo, kad jie sąmonin gal ir nuolatos stengiasi palik ti kitam laisvę būti kitos nuo monės. Pastebėjau, kad ten kiekvienam paliekama teisė mindžioti žolę savo nuožūra."

Tada žemyno gyventojas ne be išlaikytų ir jūreiviui pasaky tų:

"Misteri, Čapekai, tamsta esa te negirdėtas melagis."

Tuo tarpu aš ne melagis. Galėčiau tęsti ir išvardinti tūkstantį ir vieną skirtumą tarp kontinento gyvenimo ir anglų gyvenimo papročių, ma nierų, įpročių, ir charakterių. Tačiau žinau, kad tuo neapibū dinčiau to, kas Anglijai cha rakteringa.

Ji yra gražiausias ir drauge negražiausias kraštas visame pasaulyje, kokius tik man te ko matyti. Ji pagimdė koku moderniškąjį industrializmą ir drauge išlaikė natūraline kal mo gyvenimo tradicijas. Ji yra pati demokratiškiausia šalis, ir drauge kaip nė vienas kraštas yra prisirišusi prie seniausių atgyvenusių savo amžių aristo kratiškųjų likučių. Anglija yra pilna tolerancijos, tačiau nie kur mes nerasime tiek daug ne teisingų ir klaidingų įsitikini mų. Iš visų valstybių ji yra at siskyrus: nuo smulkių provin cialinių ir parapajinių interesų.

Anglija suvienija savyje as meniškos laisvės ir lojalumo maksimumą.

Anglų gyvenimas susideda iš blaivaus realistinio "common sense" ir Alice Stebukių šalies irracionalizmo — dėl to ji yra paslaptina.

Tačiau mėtas prieti prie es mės.

Šita senoji paradoksalinė, pa tekuliaristinė, insularinė ang liškoji Anglija nėra visa Ang lija. Visur, kur tik pasaulyje yra koks nors parlamentas — yra ir Anglijos dalis, nes Ang lija yra sukūrusi parlamenta rizmą.

Visur ten, kur yra randama politinė demokratija — rasite ir dvasinės anglų teritorijos, nes Anelija yra pati pirmoji, pasaulyje šalis, kuri iškėlė de mokratinę spalvas.

Visur visoje mūsų planetoje, kur tik yra gerbiami asmeniš kos laisvės ir garbės, toleran cijos, individo gerbimo ir as mens laisvės neliečiamybės ide alai — ten yra ir kultūrinio Anglijos gyvenimo dalis.

Tada jūs matote ne svetimus kraštus, o aną "Didesniąją Bri taniją", kuri yra daugumos ci vilizuotųjų žmonių tėvynė.

Norėčiau pasakyti, kad Ang lijos pakraštis prasideda ten, kur ima galti šventieji lais vės nuostatai.

Šitame pasaulyje yra daug Doverio uostų — tikta jų rei kia ieškoti moraliniame pasa ulio žemėlapyje.

Gyvenau visokiose šalyse. Vie ną kartą buvau paklaustas, ku ris kraštas man labiausiai pa tinka. Štai mano atsakymas:

"Gražiausias kraštas, kuri mačiau — Italija, geriausias gy venimas, kokį teko matyti — Prancūzijoje, o geriausias žmones esu sutikęs — Anglijo je. Tačiau gyventi norėčiau tik tai savo gimtoje šalyje."

Nekrologas Salomėjai Neriai

Ak, vieną kart pavasari Tu dar svajojai drasiai, Kad Nemuno pavėsiuose Naujom dainom žydėsi.

Tos dienos, tai kaip paukščiai Kaip vyšnių pražydėjimas. O taip skubėjai džiaugtis, Mažutė Salomėja!

Mylėdama gyvenimą— Gyventi nemokėjai... Ak, Viešpatie, ar galima Pralenkt palaidą vėją?

— Dainuoti be altorių — Žirgais pajodinėti... Jaunystė — jausmų rojai Žvaigždėm išrašinėti.

Tu džiūgavai pavasarį Per amžius būti jauna, Bet viena žiaurą vakarą Svajonėm apsigauai...

Gėlė Paryžiaus gatvėje — Tik dvidešimt ši! Juk pasakų baladėje — Numirti nebaisi.

Sirdis tave sudegino, Palaužė vėtra vairą Argi garbė apakina? — Puikios poetės gaila...

Tau Dievas davė talentą Ir mes — tavim tikėjome. O tu — pagėmą melą tą Ir giesmę pavergėjų.

Gražu — senelių pasakos Advento vakarais... Bet melas, jeigu sako, kas, Kad rojus čion ateis.

Klatingos ejo kalbos tad, Ir mums širdis virpėjo... Vergystis tinklas gaubėsi... — Džiaugėsi, Salomėja!

Visų dievų ir šventnamių Tėvų išsižadėk! — Dantis sukandę kentėme, O buvo graudžiai gėda!

Į Sibirą keliovome, O tu — himnus giedojai, Tu siūlei saulę Stalino Ir budeliui vis plojai...

Ak, tėviškės dirvonose Papludo šventos kraujas, Kada lietuvis kovėsi Prieš azijatų gaują!

Ligoniai, moters, kūdikiai Vagonuose užkalti... O tu — į Maskvą nulėkai Su skrybėlaite balta...

Gyvenimo ieškodama, Tu — pragaran paklydai... O žeme — tavo motina, Dabar kaukuolėm žydi...

Mes keikėme kaip ragana, Deja, buvai dar vis gyva — Į tokią baisią pragarmę Pakliuvo Lietuva!

Rasojo tėviškės laukai — Visi, kaip vienas verkėm... — Argi galvos jau netekai Tarybų laimės vėgė!

Tėvynė mynei kruviną Ir budelį globojai, O mes kraujuose parklupome Be rankų ir kojų.

Ir gal paskui tu grauziausiai Dėl 30 skatikų? — Visvien prakelkta amžiuose: Tau vardas — išdaviko.

Bolševikmetis

Rašo Ats. pulk. ALEKSANDRAS USPENSKIS

(Tęsinys)

Gautame iš žmonos drabužių siuntinyje buvo įdėta nosinė su data: "20.II.41." Širdis pajutusi linksnų žinią, ėmė stipriai plakti. Buvo aišku, kad komisija jau atvažiavo ir pra sidėjo repatriacija. Tą žinią patvirtino tele grafas. Atkritus svarbiausiam kaltinimui, ti kėjau, kad dabar pasiseks išvažiuoti. Kiti kameroje spėjojo SSSR — Vokietijos karą būsiant netrukus. Visų nuotaika pagerėjo.

Dabar ir mūsų literatūriniai vakarai pasl darė linksmesni. Šioje kameroje aš turėjau atidžią publiką, kuri ieškojo užsiėmimo. Net Zetelis mėgo klausytis mano sakomų Puskio, Lermontovo, Kolcovo ir kt. poetų eilėraš čių bei Krylovo pasakėčių. Kas vakarą karto davau maldą:

Lyg akmenį, nusviedęs Dvejonės pakely Tūk tu ir meldiesi Ir lengva taip širdy.

kurios gilūs pergyvenimai ramindavo mus. Prašomas turėjau daugelį eilėraščių kartoti, kol išgirdavome komandą. "Gulki!" Prisimi nęs atpasakodavau ištisuos grožinės literatū ros dalykėlius: Cechovo, Turgenovo apsak ymus, bet užvis dažniausia mėgdavau Gogolio veikalus.

Čekistams irgi nesvetimas savotiškas me nas. Vilniaus kalėjime tardydami mano gim ni, naiti, jie norėjo jį priversti prisipažinti ne būtu spionažu. Jis gynėsi. Kartą naktį kori dorulėje, netoli jo tardymo kameros, išgirdo moteri verkiant, o tardytojas sako: — Girdi, verkia tavo žmona, mes ją arė tavome! Jeigu tuoj pat prisipažinsi, tai ją pa leisime!

Gimnaitis buvo pergyvenimų tiek paveik tas, kad tikrai tarėsi pažistas savo žmonos balsa... Jis labai susijaudino ir buvo sumetęs prisipažinti bet kokį primetamą kaltinimą, kad tik savo žmoną išlaisvintų. Laimel, pat paskutiniui momentu susilaukė, o vėliau suži nojo, kad žmona visai tada dar nebuvo are štuota. Bolševikai taip jau skirsto žmogaus gy venimą — iki kalėjimo ir kalėjime.

Siandien, kol nebuvo Zetelio, agr. Baluckas man papasakojo, jog viena iš kankinimo prie monių, kurią enkavedistai priverčia savo au kas prisipažinti, esti tarimasis suaudymas, t. y. kai šaudoma dirbtina (popierine) kulka. Taip sumtiėjai broliai Zelvai, darbininkai iš Kedainių, kuriuos kaltino karinio traukinio iš sprogdinimu. (Baluckas neseniai buvo sėdė išs drauge su Zelvii vienoje kameroje). Juos įskundė taipogi darbininkas provokatorius. Nekaltas Zelvis, nepaisant didžiausių kanki nimų neprisiėmė sau kaltės. Tuomet enkave.

distal vidurnaktį visus tris darbininkus pas tatė prie sienos ir pradėjo iš šono šaudyti tai kydami, kad kulkos praeitų prie pat galvų. Prieš pradendant šaudyti dar kartą isakė pri sipažinti, kad pasikėsinimas buvo įvykdytas kažkokiai slaptai organizacijai įsakius. Dar bininkai negalėjo prisipažinti, nes jokias slap tai organizacijai nepriklausė. Kai pirmasis enkavedistas nepataikė į "talkinį", senis enka vedistas pradėjo šaukti: "Eik, po vėlnių! Tu visai nemoki šaudyti! Leisk aš parodysiu kaip reikia! Na, tai ką, Zelvii, prisipažisti ar ne?" Zelvys didvyriškai išlaikė šaudymo baimės kankinimus, bet neprisiėmė. Tuomet enka vedistas šovė tiesiai į jį, bet kulipkos pasiro dė beesa... popierinės! Vėliau mes sužinojome, jog nepasant jo nekaltump, Zelvii vistiek bu vo sušaudytas tikromis kulipkomis.

Prisimėm mes vieno sulmtųjų iš kitos ka meros pasakojimą, kaip jam per kankinimą garazo duryse sulaužė rankų pirštus. Kalbėdamas apie stachanoviečių judėjimą Lietuvoje, agr. Baluckas papasakojo man, ką jam apie tai buvo sakęs, sėdėjęs su juo vie noje kameroje inžinierius Lvovos. Jo žinias pa pildė pirmieji Alytaus stachanoviečiai mūri ninkai. Bolševikų laikraščiai šaukte šaukė a pie didvyrius — stachanoviečius, dėjo jų at vaizdus, skelbė kaip greit ir kiek daug plytų imūrijo tas ar kitas "herojus", bet nutylėda vo, jog netrukus tekdavo permūryti iš naujo šią "didvyrių" sieną!

Dar blogiau sekėsi stachanoviečiams fabri kuose, kur jie gadinu medžiaga, žemino ko kybe, laužė mašinas, be to, patys pervargė at sidurdavo liginėse. O kas svarbiausia tai, kad visi darbininkai suprato, jog šis stacho vietiškas darbo normavimas yra bolševikiš kas — žveriškas būdas išspausti iš jų pasku tinius svyus, nes "stachoviečių" pasiekti re zultatai buvo pasiekiami darbininkams kaip pagrin dinės normos, nuo kurių nustatė atly ginimus. Kaip ir visur kitur — niekšiška dvi guba apgavyste!

Ne taip meniška tardė buvusį finansų de partamento direktorių M. Lipičų, kuris turė jo ištisomis paromis ramiai stovėti, o vėliau gavo sėdėti, bet turėjo 36 valandas laikyti iš tiesias pirmyn rankas, o kontrolei po pažas tėmis pakio popierėlius.

Zetelis aiškina, kad dabar manęs Maskvon nevesia, o teisi vietinė tardytojų komisija ka lėjime už akty:

— Pamatysite, kad pulkininko negabens Maskvon, o ištėsisins ir paleis... Aš dar pas jus, drauge pulkininke, ateisiu pasisvečiuoti...

Aš nutylėjau, bet pagalvoju, kad jeigu tu ateitum, tai tik šnipinėti. Nereikia man tokių svečių!

(bus daugiau)

Gal būt, širdis atsivertė, Kaip latru! niekadėjui? Juk ir tava dalis karti, Savų atsizadėjai...

Matei tėvynę verkiandą, Tremtinių ešalona... Graudi buvo sesers kančia Merkinėj ar Veliuonoj...

Išvydai melą per vėlai: Atgal užverti vartai... — Pasmaugė jie tave tyliai, Nedavę žodžio tarti...

Mažutė Salomėja, Brangi draugužė mano, Bulvaruos San Mišelio Ir klioniuos Palemono...

Kaip pumpuras švelniausias, Lapelis ramunėlis... Širdis — gryniausio aukso Tik pėdos klydo smėly...

Ak, miela mano Salomėja — Mums talento taip gaila.

Blaškėsi su Trečio fronto vė jais Namuos! paklysti — kvaila...

Tu dainavai pavasarį, Mylėjai saulę šviesią — Baltais sparnais kas vakarą Plaštakė lėks į liepsną...

Vargina tavo geiša, O Eglė karalienė! Tave, gėlėm apkašėm Vasario šventės dieną.

O tavo Pabučiavimas, O — Don Zuano meilė!... — Atmintinai dainavom mes... Ak, Salomėjos gaila...

Štai vėl pakyla diemedžiai Ir linksta baltos rožės — Negrįši tu mums — dievaži: Beržai kapynuos ošia...

Sulauksime pavasario — Tėvynės laisvo kelio. — Taveš tik nebersasime, Nei diemedžio žali...

Jurgis Tauragis

CRANLYN BEAUTY SALON

IEVA BAJORIENĖ, vedėja

Jeigu norite gražiai ir elegantiškai šukuoti plaukus, aplankykite Ievos Bajorienės grožio salioną. Išbandykite jos priežiūroje teikiamas PERMANENT WAVE.

Pasiteiraukite ir apie naują natūralų meto dą suplonėti. "Gyroducting" pagalba Jūs galite turėti gražią ir grakščią figūrą. Išbandykite.

60 Henry Street, kampas Cranberry BROOKLYN, N. Y.

Telefonai: Main 4-2342, Main 4-3900

Inžinierių projektas St. Lawrence upę pa jungti elektros jėgai gaminti.

Advertisement for THE Kings County SAVINGS BANK. Text includes: Kad gautumėt nuo \$25 iki \$500 dovanoms ar kitom išlaidom padengti metų pabaigoj... PRISIRASYKITE PRIE 1948 M. KALĖDINIO KLUBO DABAR! Galima taupyti nuo 50 c. iki \$10 reguliariai kas savaitė, pradėdant dabar... Kitais metais, lapkričio mėn. Jūs gausite nuo \$25 iki \$500. Šiame klube nemokamos jokios kitokios duoklės.

Vienybės metinis koncertas sekmadienį, vasario (February) 1 d.

Programoje: Alice Steponavičienės dainininkės ir ba
ritonas Algirdas Brazys

WEBSTER SALEJE NEW YORKE

EAST 11-TH STREET IR THIRD AVE.

(netoli Union Square)

PO KONCERTO BUS ŠOKIAI
GROS ADOMO JEZAVITO ORKESTRAS

Koncerto pradžia 4 val. po pietų

Šokiai 8 val. vakare.

PROGRAMA:

Solistės ir choras dainuos dar niekad negirdėtų lietuviškų dainų. Bus solo, duetai, trio.

Pirmą kartą New Yorke statomas Stasio Šimkaus muzikalinis veikalas Nugrimzdes Dvaras.

DAINININKIŲ GRUPĖ

ALICE STEPONAVICIENE
Choro dirigentė

DAINININKIŲ KONCERTAS PHILADELPHIJOJE ŠEŠTADIENĮ, SAUSIO (JANUARY) 31 D., 1947 M.

Pradžia 7:30 val. vak.

LIETUVIŲ MUZIKALINĖJE SALEJE

Tilton St. ir Allegheny Ave.

PO KONCERTO BUS ŠOKIAI

JOSEPHINE MILLERYTE

KAIP RAUDONIEJI RUOŠIASI PASAULĮ UŽVALDYTI?

(Atkelta iš 1 pusl.)
 ris turės čia esančius naftos turtus apsaugoti nuo radioaktyviųjų medžiagų veikimo.
 Raketiniai ginklai, vokiečių mokslininkams padedant, rusų esą, anot Chaparidze, tiek iš tobulinti, kad per paskutiniuosius bandymus netoli Kamčatkos pasiekė netikėtini rezultatai: 2000 km. nuotolyje tebuta iki 9 km. nukrypimo...
 Chaparidze tvirtina, kad sovietai esą tos nuomonės, juo ilgiau tęsiasi dabartinė "taika," tuo geriau jie gali pasiruošti. Užtad esą naudinga "kovoti už taikos išlaikymą".

ISSPRENDIMAS TOLIMUOSE RYTUOSE?

Anot Chaparidze, Trečiasis Pasaulinis Karas rusų planuojamas trimis etapais.
 Pirmoje karo fazėje rusai manolingvai per 3 savaites užimti Vakarų Europą. Šioje "kampanijoje" jiems nereikšią jokių ypatingų rezervų, pakaks dabartinų "taikos" divizijų.
 Antroje karo fazėje jie mano "žabo ofensyvą" užimti Ispaniją, Viduržemio jūros kraštus ir išiveržti į Šiaurės Afriką. Tuo pačiu metu jų būtų su dorota Persija, Irakas ir Syrija ir užimtas Suezas kanalas. Visa tai reiktų pasiekti per 3 mėn.
 Šiems planams pavykus, Viduržemio jūra būtų išjungta iš Vakarų gynybos sistemos ir Europoje esančias armijas būtų

galima pernesti į Aziją. Netekus rusai teskiria šioms operacijoms divizijų: tik apie 100, kurių pusė būtų sudaryta iš jugoslavų, bulgarų, rumunų, čekų...
 Tada prasidėtų trečioji karo fazė: Iemiantis mūšis Kinijoje. Sovietų generalinis štabas šiam mūšui, matyti, priduoda pagrindinės reikšmės, nes jam skiria imponuojančią 300 divizijų armiją. Kaip pagelbinės trupės turėtų dalyvauti kinų komunistų daliniai. Karas Kinijoje turėtų užtrukti apie 2 metus. Rusams užvaldžius Kiniją, būsiant diktuoti "taika" amerikiečiams: tai planuojamas rusų kompromisinis pasiūlymas Jungtinėms Amerikos

Valstybėms pasidalinti pasaulį į 2 dalis. Rusams priklausytų: Europa (be Anglijos), Artimieji ir Viduriniai Rytai, Šiaurinė Afrika ir Kinija. Amerikonams rusai žada "palikti" Angliją su kolonijomis, Indiją, Indokiniją, Japoniją ir Pietų Vidurio Ameriką.
 Tokie raudonųjų planai pasaulį užvaldyti, kaip juos nu piešia pabėgęs ar tariamai pabėgęs sovietinis generolas Chaparidze. Be abejo, ruseliai turi planų ir siekia taikingą ir demokratišką pasaulį savo "terbon" sugrūsti. Vienas jau turėjo tokius planus — ar ir Stalinas ketina nužingsniuoti Hitlerio pėdomis?
 P. Gaisva

PALESTINĄ PADALINUS

Kai 1947 m. lapkričio 29 d. Jungtinės Tautos nutarė Palestina suskaldyti į dvi — žydų ir arabų — valstybes, tai šį faktą UN visuotinio susirinkimo pirm. Oswaldo Aranha, Brazilijos atstovas, pavadino "istoriniu aktu." Ir iš tikro pirmą kartą rašytinėje žmonių istorijoje iškilio nauja valstybė, įsteigta ne prievarta, karu ar revoliucijomis, bet organizuoto žmonių instituto sprendimu.
 Šis nepaprastai svarbus UN žingsnis rodo, jog ir kitos tautos, kurios šiuo metu yra paivergtos ar neturi savos nepri-

klausomybės, turi teisę kreiptis į UN ir reikalauti sau tokių pat teisių laisvai gyventi.
 Daugelis valstybių, kurios UN visuotiniame susirinkime balsavo už Palestinos padalinimą, nebuvo tiesioginiai suinteresuotos žydų valstybės įsteigimu žiūrint vien į tai iš materialinio taško. Jų kraštai yra per toli nuo Palestinos ir, be to, jų šalyse nėra žydų. Tačiau jie, balsuodami už žydų valstybės įsteigimą parodė demokratinį subrendimą ir išskėlė teisių tautoms gyventi savistoviu gyvenimu. Pirmiausia, didžiausią demokratinio supratimo laipsnį parodė Didž. Britanija, atsisakydama savo mandato Palestinoje.
 Jungtinės Amerikos Valstybės taip pat nuoširdžiai rėmė šį Palestinos padalinimą. Kaip šiuo kartu, taip ir visada, JAV garbingai stovi už laisvą tautų apsisprendimą. Tai matome ir JAV istorijoje. Pav. ne viena po Pirmo Karo atsistatusių Europos valstybių turi būti dėkinga amerikiečiams, kurie drašteliai ir neabejodami pasakė: jūs turite teisę būti nepriklausomi kaip ir mes. Beje, per nelaimingą karą tos naujai atsistatę valstybės buvo sutryptos ir Sov. Rusijos pasisavintos.
 2000 metų žydai neturėjo savos valstybės, ir štai po tiek amžių jie vėl ją sukuria. Stebėtina, jog ji susikūrė tuo metu, kai kitos valstybės, buvusios laisvos, netenka laisvės. Žydai, kada jie neteko 6 mil. savo tautiečių, tai yra bene viso trečdalis visos tautos, keliasi nepriklausomam gyvenimui.
 Sunku yra iškovoti nepriklausomybę ir savistoviu valdymosi tautoms, tačiau bene dar sunkiau yra tą nepriklausomybę išsaugoti ir išlaikyti. Ir šiuo kartu naujoji žydų valstybė turi aplink save aršų ir nenumaldomų priešų, su kuriais kovoti sunki ir negalėstinga. Jau dabar šventoje žemėje teka kraujo upeliai, ir tam dar ne matyti galo. Tačiau jei tauta yra pribrendusi nepriklausomam valstybiniam gyvenimui, kad ir eidama per kraują ir ugnį, sugebės ir toliau pasilikti tokia.

Viena iš žymiausių astrologių ir ateities laimės spėjinkių
ANNA GREGORY ROMANOVA
 Teikiami įvairiausi patarimai biznio, meilės ir sveikatos reikalais. Į laikus atsakoma anglų, rusų ir lenkų kalbomis.
 1818 Prospect Ave., Bronx 57, N. Y.
 (Apt. 1A) (Tarp 175 ir 176 Sts.)
 Tel.: TRemont 8-4999. Priima nuo 8 iki 8 v.

"GRAZIAUSIA LIETUVIŲ VIETA NEW YORKE"
 Taip kalbama apie naujai atidarytą
ZEE JAY BAR and GRILL
 108-12 Jamaica Ave., Richmond Hill 18, N. Y.
 Taip, pas mus — didžiausias gėrimų ir maisto pasirinkimas: alus, vynas, degtinė, pusryčiai, pietūs ir vakarienė.
 UŽKANDŽIAI — VISĄ LAIKĄ
 Bet kodėl jums patiems neįsitikinti? Kviečiami.
 ALBINAS J. ŽEKIS IR JUOZAS MULEVICIUS, sav.
 VIRGINIA 9-9824

AIDONE
 Galite gauti savo apylinkės vaistinėje
AIDONE nuostabiai greitai pašalina galvos skaudėjimą, neuralgią ir šiaip muskulių gėlimą
F. A. Urban
 61-02 GRAND AVENUE MASPETH, L. I., N. Y.
 Telefonas HA 8-7407

HUDSON MARKET
 JONAS JONINAS, sav.
 AUKSTOS RŪŠIES MĖSA - DEŠRELIŲ GAMYBA
 PAUKŠTIENA
 Urmo ir detalės pardavimas
 613 Hudson Avenue Rochester, N. Y.
 Tel. Stone 1912

NEWARK, NEW JERSEY
WALTER J. DILIS & CO.
 Motor Stokor ir Will-Burt Stoker atstovas
 Automatiškas apšildymas Heil Oil Burners
 314 WALNUT STREET, Tel. Mitchell 2-2976

GOLDEN STAR BOTTLING CO.
 Juozas Krulkauskas ir sūnus, savininkai
 Gamina puikiausius nesvaiginamus gėrimus ir pristato alų
 91-93 Warwick Street Tel. Market 2-5270

MATTHEW BUYAUSKAS
 LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
 Moderniška įrengtos koplyčios
 Nelaimės valandoje asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą
 426 Lafayette St. Tel. Market 2-5172 Newark, N. J.

KAIRIS RESTAURANAS
 Vynas - likeriai - alus
 Pirmos rūšies maistas
 61 Lowell St. Rochester, N. Y.

HORTON-HOTEL
 Benediktas Labunskas, sav.
 Vynas - likeriai - alus
 Kambariai pakeleiviams
 Charlston Four Corners, N. Y.

Amsterdam, N. Y.

STOKNA'S
 Liqueur Store
 Įvairių rūšių vynai, likeriai ir degtinė
 225 E. Main Street

Lietuviška Vaistinė
SHELL'S
 Red Cross Pharmacy
 E. Main ir Schuyler Streets
 Telefonas 96

BE KAPITONO IR BE VAIRO

Vienas laivo kapitonas, sako, ma, nusisamdęs du jūrininku. Vienas jų atėjo gerai rekomenduotas, o kitas net paso neturėjo. Išplaukus į jūrą, užėjo audra, kurios metu jūrininkas su geromis rekomendacijomis nešė kapitoniui pietus. Staiga paklūsi banga nuplovė jį nuo denio į gelmes. Antrasis atbėgo uždusęs pas kapitoną ir sako: "Ar atsimeni tą gerai rekomenduotą jūrininką? Jis laivą jau aplėdė ir jūsų pietus nusisėdė".
 Naujas "lietuvų kultūros žurnalas", Naujos Aušros, numeris nr. 2) turi naują igulą bendradarbių ruožte, bet su raštais — dar blogiau. Tenka pagirti tik spaudos techniką — geresnę, negu nr. 1.

Firmuoju eina Vinco Krėvės "Danguis ir Žemės Sūnus." Du raštai šiame numeryje nebaigiami, tokiu būdu nėra kaip pasveriami. Bendrai, tenka apgalvoti raštų karpymą mėnesiniams numeriams. Tai skruoda rašytojui, skaitytojui — ir redaktoriams. Vienam prof. Pakštas pradeda "Maskolijos Izoliacija." Jis nepasako, kas yra Maskolija ir koki santyki jos izoliacija su lietuvių kultūra tauri. Maskolijos, kaip politinio kūno, pasaulyje nėra. Tenka abejoti, ar beliko ir kultūrinis kūnas. Iš praėties sprendžiant, bene išelis, kad profesorius ilgai rašys, ir nieko doro nepasakys.
 Antrame nebaigtame rašte kun. Pr. Juras, regis, kalbės apie Kultūrinio Archyvo įkūrimą Amerikos lietuviams — jei ponai redaktoriai jo minčių ir nesugraibstomus gabalėlius nesukarpys.
 Al. Sraunys duoda per trumpą pranešimą apie poetą Vinčą Mykolaitį - Putiną. A. Gervydas

MIRĖ VIENYBIETIS STASYŠ KARALIUS
 ELIZABETH, N. J. 1947 m. gruodžio 23 su šiom pasauliu atsiskyrė Stasyš Karalius (Karaliavičius), 62 metų amžiaus. Kilimo iš Plutiškių parapijos, Rusinkos kaimo, I Ameriką jis buvo atvykęs prieš 40 metų, ir veik visą laiką įsidirbo Singers Sewing Machine dirbtuvėje.
 Velionis turėjo savus namus, išauklėjo gražią lietuviškos dvasios šeimą, priklausė prie lietuviškų organizacijų, rėmė lietuvišką veiklą ir spaudą. Visų mėgiamiausias jo laikraštis buvo "Vienybė, kurią skaitė veik visą laiką, gyvendamas šioje šalyje.
 Prie velionio karsto buvo padėta daug gėlių vainiku, Dėl didelių smiego pusnių, lašdotuvės buvo atkeltos į gruodžio 31. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis.
 Nuūdime liko žmona Viktorija, dukterys Sofija, Albina ir Eleonora, sūnūs Jonas ir Stasys, dvi seserys Magdalena Ambrosienė ir Ona Račkienė, Los Angeles, Calif. ir brolis Pijus, Oneonta, N. Y. ir kiti giminės. Laidotuvsė dalyvavo ir Račkų sūnus Klaudijus, kuris tuo kartu buvo parvykęs atostogoms iš Japonijos.
 Visi liūdime, netekę mylimo Stasio, kurį nelaboji širdis ilga išplėšė iš gyvųjų tarpų.
 Lai būna lengva tau, mielas, Amerikos žemelė! O. R.

PETER LISAUSKAS
 pristato angliū visiems kurie tik kreipiasi —
 496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
 arba
 53-82 72nd PLACE MASPETH, N. Y.
 Tel. Evergreen 7-7411

J. ABRAMS
 228 Broadway Brooklyn, N. Y. (3 durys nuo Roebing St.)
 Tel. Evergreen 8-6656
 Moteriški drabužiai: palta, kostiumai ir suknelės, pagal mlerą ir užsakymą.
 Mieros: 9-17, 12-20 ir 36-52. Lietuviams pažįstami 28 met. Parodė šį skelbimą, gausite pigiau.
 Parduodama pigiau, negu kitur, nes patys gamina. Didelis pasirinkimas ir geresnė rūšis.

aprašo rašytojo Balio Sruogos kančios dienas vokiečių stovykloje. A. Valčiulaitis papasakoja šį - tą apie prancūzų rašytoją Gide, tik neparodo jo santykių su lietuvių kultūra. J. Šermukšnis paduoda trumpų enciklopedinių žinių apie keturius lietuvių poetus Vokietijoje, laimėjusius dovanas už raštus.
 Kultūrinės Apžvalgos skytuis užima tik du puslapius. Čia duota kelių knygų recenzijos ir peržiūrta Amerikos lietuvių kultūros darbai 1947 metais.
 Galima drąsiai sakyti: Vienybės skaitytojai per mėnesį gaus na geresnių raštų, negu Naujosios Aušros. Priežastis, gali būti ta, kad Vienybė turi kapitoną ir kryptį.

Šiame Naujosios Aušros numeryje maloniausia akin krinta kelių mūsų menininkų darbai. Tiesa, V. Petraviciaus "Trys Karaliai" turi figūrų, primenančių į kimonus išsopusias japonų merginas, o jo "Poetas" panašus į kelių pametusią baityklę. Gražus P. Kiaulėno "Susiirpūnimas", M. Šileikos "Ziemma" ir "Prieplauka". Kiti — taip sau. Gali būti, mes per daug pripratę į "naturališkumą", ir kai kurie mūsų menininkų polekčiai ir kitokie "realizma" ne mums įvertinti.
 Viršelių puošia Corregio "Marija, Kristus ir Sv. Katrina." Būtu gerai, tokias reprodukcijas dedant, jas plačiau aprašyti, nes elinūs skaitytojas gali galvą sukli, bandydamas suderinti Sv. Katriną, gyvenusią tūkstantis ar kiek metų po Kristaus, su Kristum kūdikėliu, ypač kai po paveikslu prancūzų kalba matyti parašas "marriage", kuris reiškia "vedybas". Paveikslas simbolinis ir simboliai reiktų mūsų skaitytojų daugumai tinkamai paaiškinti. Ne visi esame profesoriai.
 Bendrai — Naujoji Aušra dar be tinkamo kapitono ir krypties laivas. Nors šis numeris turi naujos igulos, tačiau kai kurie, nors su labai geromis rekomendacijomis atėjo, atrodo, nuo mūsų pabėgė ir pietus nusisėdė. Vyt. Širvydas

HÄVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
 65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

J. VAITULIONIS
 Pirmas lietuvis
 Chiropraktas Gydytojas
 307 Grand Street BROOKLYN, N. Y.
 Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak. Šventadieniai nemokamas

THE LEVY COMPANY
 STATIONERS - PRINTERS
 Let us estimate your printing
 241 SOUTH 4th STREET Brooklyn 11, N. Y.
 Phone STagg 2-8669

DeKALB TAVERN
 VYNAS, LIKERIAI, ALUS
 A. SINUS, sav.
 352 Onderdonk Avenue Brooklyn, N. Y.

RUBBER STAMPS
 Write or Phone
Concord Stamp
 86 Walker St., New York 13, N. Y.
SEALS
 TEL. BE. 3-6828

Būdami Far Rockaway aplankykite
THE TROUVILLE
 Barą ir Restoraną
 1849 GREENPORT RD., FAR ROCKAWAY, N. Y.
 Tel. FAR Rockaway 7-0434

FRANK FISCHETTI'S CHOP HOUSE
 Vynas - Likeriai - Alus
 Kada esate piknike Dexter Parke prašome aplankyti mus
 75-02 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
 Tel. Michigan 2-9785

BOWNE BAR & GRILL
 J. VALEN, Jr., savininkas
 Šokiai kiekvieną šeštadienio vakarą
 Salė šeimyninėms pramogoms
 43-74 Bowne Street Flushing, N. Y.
 Tel. FLushing 9-9532

SCHOLES BAKING, Inc.
 LIETUVISKA DUONA — GERIAUSIA DUONA
 V. LUKAS, vedėjas
 Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilimėms. Visus užsakymus mes išpliname kuogeriausiai.
 532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Tel. Evergreen 4-8802

A. POVILANSKO
 Baras ir Restoranai
 SALĖ ŠEIMYNNINĖMS PRAMOGOMS
 158 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
 Tel. Evergreen 4-9737

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
 JUOZAS LUGAUSKAS, SAV.
 Tai vieta, kur jums niekad nereikia nuobodžiauti. Čia visados linksma, jauku ir malonu. Kiekvieną šeštadienį čia įvyksta puota, kur niekam netrūksta vaišių - pirmos rūšies valgių ir gėrimų. Prašome užėiti.
 Mūsų salė nuomojama puotoms, vestuvėms, krikštynoms
 426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.

BRUNO MINET
 BARAS IR RESTORANAS
 43 S. 10th Street Brooklyn, N. Y.
 Tel. Evergreen 4-9756

TAISYKITE STOGUS IR SIENAS
 Mes taisome stogus, įdedam sky-light ir atliekame kitokių darbų surištus su namų priežiūra. Darbas garantuotas.
 Laišku ar telefonų kreipitės:
J & V ROOFING CO.
 JONAS VIDIKSHIS, Savininkas
 346 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas EVERgreen 4-8471

IGNAS PECHINSKI
 RESTORANAS IR BARAS
 Čia renkas medžiotojai ir žvejotojai
 404 Wytte Avenue Brooklyn, N. Y.
 Salla medžiotojų klubo. Tel. EV. 4-9064

Nori sutaupyti pinigų?
 Nueik į Edvardo Mičiulio Rūbų Sandėlių ir gamybos kainą nusipirk
Kostiumą ar palta
 Šimto procentų vilna, pirmos rūšies darbas, bet žymiai pigiau, negu bet kurioje drabužių krautuvėje New Yorke.
 (Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).
 GLENMOR 2-8802
E.P. Mitchell Co.
 MANUFACTURERS OF FINE CLOTHES FOR MEN
 1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.

